

2023 JAARREKENING

JAARVERSLAG EN -REKENING 2023
KATERN 2

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

INHOUDSOPGAVE

KATERN 2

04 I: Inleiding, grondslagen en uitgangspunten

07 J: Baten en lasten; programma-indeling, product– en klantgroepen

13 K: staat van baten en lasten categoriale indeling

22 L: Balans per 31 december 2023

30 M: Financiële weerbaarheid en risico's

34 N: Rechtmatigheidsverklaring dagelijks bestuur

BIJLAGEN

37 1: Specificatie per partner

38 2: Specificatie producten

39 3: Specificatie diensten

40 4: Specificaties productie/ bestedingen gezamenlijke diensten en projecten

41 5: Organogram ODRA

42 6: Controleverklaring accountant

1

INLEIDING, GRONDSLAGEN EN UITGANGSPUNTEN

1. Inleiding

Ons financieel en sociaal jaarverslag bestaat uit twee katernen. In katern 1 hebben we de focus op de inhoudelijk behaalde resultaten conform afgesproken programma- en taakveldindeling van het Gelders Stelsel.

In dit katern (2) van het jaarverslag verantwoorden we ons over de financiën 2023. Dit doen we aan de hand van de grondslagen en uitgangspunten, die in hoofdzaak zijn bepaald door de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Daarnaast hebben we met de zeven omgevingsdiensten in Gelderland en onze partners (gemeenten en provincie) afspraken gemaakt over de programma- en taakveldindeling en de detaillering van onze verantwoording. We spreken over de programma's Vergunningen, Toezicht/Handhaving, Advies en Projecten. Verder is een indeling gemaakt op de taakvelden Milieu/algemeen en Bouw. Dit sluit aan bij de toekomstige indeling die vanuit de robuustheidseisen wordt gebruikt, respectievelijk 'basis- en milieugerelateerde taken' en 'plus-taken'.

Een derde indeling is de verantwoording op categoriaal exploitatie-niveau. Deze worden aangevuld met alle vereiste cijfers en toelichtingen op onze balanspositie en alle door de BBV voorgeschreven overzichten.

2. Grondslagen en uitgangspunten

Wettelijk kader en bestuurlijke afspraken

- BBV: Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
- Financiële verordeningen Omgevingsdienst Regio Arnhem (actualisatie is vastgesteld in dec. 2023).
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- De systematiek van 'Beheerste outputfinanciering'; diensten en producten worden afgerekend tegen vooral vastgestelde prijzen (vastgelegd in de PDC 22/23) en werkelijke aantallen. Deze methodiek geldt voor alle opdrachten van klanten, met uitzondering van de provinciale programma's en opdrachten van derden. Deze worden geheel op uren x tarief afgerekend.

Toerekening en berekeningswijzen

- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop de dienst en/of product betrekking heeft:
  - Baten betreffen de in rekening gebrachte bedragen aan alle klanten. Dat doen we op basis van de afgesproken tarieven voor de producten en diensten in de PDC. Alleen voor de (SPUK-)projecten zijn afwijkende diensten geformuleerd, met afgesproken (afwijkende) tarieven.
  - Voor nog niet afgeronde producten (onderhandenwerk) wordt op basis van verstreken doorlooptijd in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd per product, een percentage berekend. Dat percentage x het tarief van betreffende product is de waarde die is opgenomen, onder aftrek van de stand van voorgaand jaar.
  - Lasten zijn de personeelskosten (eigen medewerkers en inhuur), huisvesting, facilitair, bovenregionale kosten,, advieskosten en materiële kosten voor projecten.
  - Bijzondere lasten zijn correcties uit voorgaande jaren en dotaties aan voorzieningen die niet waren voorzien in de begroting.
- Directe kosten en overhead onderscheiden we in:
  - Directe kosten; dit zijn de personeelskosten en kosten die volledig gerelateerd kunnen worden aan het primaire proces. Deze kosten worden toegerekend aan de programma's en taakvelden, op basis van de verhouding van de tijdsbesteding door medewerkers.
  - Overheadkosten (indirect); dit zijn de loonkosten van medewerkers bedrijfsvoering, staf en management, teamleiding, huisvesting, ICT en facilitair voor zover deze niet worden gemaakt voor projecten en specifieke opdrachten en activiteiten in het primaire proces.
- Voorzieningen worden berekend op basis van het financiële risico, toekomstige kosten voor zover deze tijdens het opstellen van de jaarrekening (februari 2024) konden worden vastgesteld.

- Exploitatieresultaat is het verschil van baten, lasten en dotatie/onttrekking aan voorzieningen. Het exploitatieresultaat wordt na afsluiten van het boekjaar gemuteerd op de Algemene reserve en Bestemmingsreserves, tenzij anders wordt besloten door het Algemeen Bestuur.
- Algemene reserve is 5% van de jaarlijkse exploitatielasten, met een maximum van €0,5 miljoen. Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot instellen van Bestemmingsreserves. Mocht na verrekenen van het exploitatieresultaat 2023 met de Algemene Reserve en/of bestemmingsreserves nog een saldo resteren, dan kan dit, op basis van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling, via de sleutel 'stemverhouding' worden afgerekend.
- Continuïteit ODRA, er zijn geen meerjarige toezeggingen van klanten aan ODRA over de meerjarige begroting. Elk jaar wordt op basis van de geaccordeerde begroting een werkprogramma afgesproken. De bijdragen zijn voor een deel van structurele aard, ODRA voert de wettelijke taken voor milieuvergunningen en toezicht uit.

3. Positief resultaat

We hebben boekjaar 2023 met een positief exploitatieresultaat van €144.300 (na fondsmutaties, maar vóór bestemming) afgesloten. Het resultaat is te splitsen in resultaat uit reguliere bedrijfsvoering (afgerond €161.000 positief) en een donatie aan de verlofvoorziening (afgerond €17.000).

J

BATEN EN LASTEN; PROGRAMMA-INDELING, PRODUCT– EN KLANTGROEPEN

1. Indeling van de verantwoording

In het bijgevoegde overzicht van baten en lasten hanteren we een indeling in taakvelden en programma's.
Kosten en baten gefinancierd uit bestemmings- en balansfondsen hebben we niet gecategoriseerd op programmaniveau. Deze zijn opgenomen en toegelicht in de categoriale exploitatie rekening.

We hanteren naast de dimensies programma's en taakvelden, ook een indeling in klantgroepen en productgroepen. We gebruiken klantgroepen en productgroepen om het systeem van beheerste outputfinanciering te laten werken.

Klanten

We hebben enkel publiekrechtelijke organisaties als klant. We maken in de staat van baten en lasten onderscheid tussen vier klanten:

- Partners – dat zijn de 10 gemeenten in de regio Arnhem en de provincie Gelderland voor reguliere taken.
- Provincie - voor de provinciale programma's PCH (toezicht op complexe bedrijven) en PAB (aandachtsbedrijven).
- Omgevingsdiensten in Gelderland.
- Derden - alle overige klanten, zoals gemeenten, omgevingsdiensten buiten Gelderland en Omgevingsdiensten NL, brancheorganisaties en verschillende ministeries. Deze laatste geven subsidie voor projecten die via de SiSa verantwoording lopen.

Productgroepen

In ons financieringssysteem hanteren we een vijftal productgroepen, gebaseerd op de volgende methodiek:

- Producten - worden in rekening gebracht op basis van vaste productprijs x aantal geleverde producten.
- Diensten - op basis van een uniform uurtarief (€95,- per uur).
- Gezamenlijke diensten - op basis van fixed price voor het gehele pakket aan diensten.
- Materiele kosten - worden één op één doorbelast op basis van nacalculatie werkelijke kosten.

Producten- en dienstencatalogus

Wij werken met een producten- en diensten catalogus (PDC) waarin elk van de circa 80 producten en diensten zijn beschreven op inhoud, kwaliteitsniveau en prijs. We hebben elke dienst en product gekoppeld aan een taakveld en een programma. De realisatie van de baten komt geheel vanuit deze koppeling voort. De realisatie van de programma/taakveldkosten baseren we op de verhouding van de tijdsbesteding op de producten x gemiddeld tarief.

Voor partners, omgevingsdiensten en de provincie voor de provinciale programma's geldt dat we vooraf een werkpakket afspreken. Werk voor overige klanten, de projecten en alle opdrachten van partners die niet zijn opgenomen in het basiswerkpakket, worden beschouwd als 'aanvullend werk' en daarmee een extra dimensie in de monitoring en beheersing van ons werk.

Het systeem van outputfinanciering is door de indeling in product- en klantgroepen administratief complexer geworden dan we bij aanvang aannamen. Ook de aanvullende opdrachten, met soms afwijkende tarieven en diensten, leiden tot aanvullende complexiteit. Doel is om dit te gaan beperken door zoveel mogelijk opdrachten in het werkpakket op te nemen.

2. Initiële begroting en begrotingswijziging

Op 14 april 2022 heeft het Algemeen Bestuur (AB) de initiële begroting 2023 besproken en op 20 oktober 2022, met inachtneming van de zienswijzen van Gemeenteraden en Provinciale Staten, vastgesteld.

In het voorjaar 2023 zijn we gestart met opstellen van een begrotingswijziging. In april 2023 is de CAO-SGO voor 2023 van kracht geworden. Deze CAO bevatte forse stijgingen van lonen en verruiming van het bovenwettelijk verlof. De stijging was

zodanig dat een begrotingswijziging, met tariefsverhoging van €92,- (in de initiële begroting) naar €95,- nodig was. Ook de toezeggingen vanuit de ministeries over de (SPUK-)projecten leidde tot veranderingen in de begroting. Op 14 december 2023 is de gewijzigde begroting 2023 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd, met inachtneming van de zienswijzen van onze partners de Gemeenteraden en Staten.

De totale omvang van de initiële begroting 2023 was €20,6 miljoen. De geactualiseerde begroting gaat uit van €24,7 miljoen. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- €3,3 miljoen hogere omzet door aanvullend werk, nieuwe projecten en actualisatie werkprogramma's.
- €0,1 miljoen extra middelen uit reserves en voorzieningen (uitkomsten jaarrekening 2022).
- €0,7 miljoen prijsbijstelling van de diensten en producten.

3. Verschillen begroting en realisatie per programma

In tabel 1 is per programma en taakveld te zien dat de saldi van kosten en baten per programma relatief klein zijn. Waar deze optreden betreft dit onder meer het verschil tussen urenrealisatie en de afgerekende productprijzen (kengetallen), doordat kosten anders zijn toegerekend dan de baten (zie grondslagen).

Na afloop van elk jaar maken we een analyse van de kengetallen. Als gevolg van deze interne analyse over 2023 zien we dat processen nader bekeken moeten worden, dan wel het kengetal bijstelling behoeft in de toekomst. Dit wordt in de begroting verder meegenomen.

Tabel 1: Staat van baten en lasten per programma

Staat van baten en lasten	actuele bg '23			verschil	realisatie 2023				realisatie 2022			
Programma's x € 1.000	**bouw**	**milieu**	**totaal**	**real-bg**	**bouw**	**milieu**	**kosten**	**baten**	**bouw**	**milieu**	**kosten**	**totaal**
Vergunningen (+ % v/d omzet)			20%					20%				24%
- directe kosten	3.342	1.431	4.773	-491	3.573	1.691	3.890				3.524	3.524
- toegerekende overhead							1.374				1.256	1.256
- baten partners / prov progr	3.498	1.498	4.996	-119	3.221	1.527		4.748	3.140	1.542		4.682
- baten overige klantgroepen		niet specifiek begroot			129	0		129	178	0		178
Saldo vergunningen	156	67	223	-610	-223	-164	-5.264	4.877	3.318	1.542		79
verschil real. met begroting			-610		saldo vergunningen			-387				
Toez. & handh. (+ % v/d omzet)			44%					46%				53%
- directe kosten	2.535	8.376	10.911	-284	2.737	8.458	8.273				7.688	7.688
- toegerekende overhead							2.922				2.740	2.740
- baten partners / prov progr	2.533	8.367	10.900	550	2.132	9.081		11.212	2.314	7.936		10.250
- baten OD's en derden		niet specifiek begroot				238		238	0	318		318
Saldo handhaving	-2	-9	-11	266	-368	623	-11.195	11.450	2.314	8.254		140
verschil real. met begroting			266		saldo toez. & handh.			255				
Advies (+% v/d omzet)			12%					11%				14%
- directe kosten	776	2.100	2.876	-354	200	3.030	2.387				2.039	2.039
- toegerekende overhead							843				727	727
- baten partners	797	2.157	2.954	-225	198	2.499		2.697	363	2.376		2.739
- baten OD's en derden		niet specifiek begroot				31		31	0	172		172
Saldo advies	21	57	78	-579	-2	-499	-3.230	2.729	363	2.548		146
verschil real. met begroting			-579		saldo advies			-501				
Stelseltaken (+% v/d omzet)			-									2%
- directe kosten		400	400	64		336	120				115	115
- toegerekende overhead							216				192	192
- baten partners				-								0
Saldo stelseltaken	0	-400	-400	64	0	-336	-336	0	0	0		-308
verschil real. met begroting			64		saldostelseltaken			-336				
Projecten (+% v/d kosten)			11%									19%
- directe kosten		5.702	5.702	1.160		4.542	3.485				2.719	2.719
- toegerekende overhead							1.057				969	969
- baten partners		2.620	2.620	1.350		5.382		3.970	0	2.810		2.810
- baten OD's en derden		3.098	3.098	-1.686				1.412	0	670		670
Saldo algemeen	0	16	16	824	0	840	-4.542	5.382	0	3.480		-208
verschil real. met begroting			824		saldo projecten			840				
Vanuit balans & overige kst/baten			0,4%			algemeen						
- Baten uit bestemmingsfondsen		95	95			126		126			205	
- Rente baten en overig						147		148				
Saldo balans en overig	**0**	**95**	**95**	274,5	**0**	**273**	**0**	**275**	**0**	**0**	**205**	**0**
Totaal					niet gespecificeerd							
- kosten	6.653	18.010	24.663		6.511	18.057	24.568		0	0	21.971	
- baten			24.663		5.679	19.031		24.712	5.996	15.824	22.024	
Saldo	**6.653**	**18.010**	**0**	48,8	**-831**	**974**	**-24.568**	**24.712**	**5.996**	**15.824**	**53,3**	
Resultaat te bestemmen / na bestemming			**0**					**144,3**			**24 ***	
% baten per taakveld	27%	73%			-3%	4%			27%	73%		

Toelichting tabel 1 (realisatie per programma)

We hebben €48.000 meer baten gerealiseerd dan begroot. Per programma zijn de verschillen tussen de begroting, respectievelijk kosten/baten als volgt te verklaren (zie bijlage 2 voor de exacte aantallen):

- Vergunningen - saldo programma minus €0,4 miljoen
  - De baten zijn lager dan begroot. Er zijn meer diensten geleverd (4.183 uur). Het gaat om juridische ondersteuning bij vergunningen, begeleiden Briks aanvragen en adviezen omgevingskwaliteit.
  - Bij de producten geldt dat er vooral goedkopere producten zijn geleverd dan begroot; 300 meer meldingen met kengetal 1; er waren 175 omgevingsvergunningen minder (kengetal 23). Dit drukt de omzet.
    - De toegerekende (personeel) kosten zijn navenant hoger door de extra inzet, maar ook vanwege hogere tijdsbesteding op de producten dan het geraamde kengetal.
- Toezicht en handhaving - saldo programma €0,3 miljoen
  - De baten zijn ruim een half miljoen hoger dan begroot. Er zijn meer diensten geleverd (1.990 uur). Het betreft meer controles bodem, mba en complex en handhavingsbesluiten. Bij de producten geldt dat er 2.106 meer zijn dan begroot, vooral een enorme toename aan klachten. Het effect op de baten is gering vanwege het kengetal 1 uur.
  - De toegerekende (personeel) kosten vallen hoger uit. Meer bestede uren, maar ook een hogere inzet op de klachtafhandeling dan het kengetal 1.
- Advies - saldo programma minus €0,5 miljoen
  - De baten zijn lager dan begroot. Er zijn minder diensten geleverd (683 uur). Het betreft vooral saneringsevaluaties.
  - De toegerekende (personeel) kosten vallen hoger uit. Onder meer door een hogere materiële kostencomponent, dan begroot, voor de meetdienst en andere adviesopdrachten.
- Projecten - saldo programma projecten €0,7 miljoen
  - Projecten; de baten zijn lager dan begroot. Een aantal projecten zijn later gestart dan gehoopt en budget niet geheel benut. Onder meer projectmanagent en ondersteuning is 6.179 uur minder. De toegerekende (personeel) kosten navenant lager uit.
- Stelseltaken: worden alleen kosten op gerealiseerd. Inhoudelijk is dit toegelicht in katern 1.
- Balans en saldo
  - Vanuit de bestemmingsfondsen zijn middelen vrijgevallen voor innovatie, mba-omzetting dekking voor afschrijvingen van apparatuur en voertuigen meetdienst.
  - Saldo 2023 is vóór bestemming. In 2022 is het saldo weergegeven (€24.000) dat na bestemming is gerestitueerd aan de partners.

Tabel 2: Realisatie per productgroep

Kerntabel x € 1.000	initiele bg 2023	act. bg 2023 aant. (prod / uren)	tarief	omzet	%	realisatie '23 (tm dec) aant. (prod / uren)	tarief	omzet	% bg
Omzet									
Producten	€ 7.352	11.124	€ 740	€ 8.237	33%	13.246	€ 611	€ 8.095	98%
Diensten (incl. prov. Prog)	€ 10.992	146.743	€ 95	€ 13.871	56%	146.056	€ 95	€ 13.838	100%
Gezamenlijke diensten	€ 1.463		€ 92	€ 1.394	6%			€ 1.644	118%
Doorbelaste baten	€ 527		€ 92	€ 813	3%			€ 883	109%
Dienstverlening				€ 24.569	100%			€ 24.461	100%
Balans vrijval				€ 95	0%			€ 126	133%
Overige inkomsten								€ 125	0%
Totaal baten	€ 20.577			€ 24.663				€ 24.712	100%
Kengetallen en fte's			**fte's**				**fte's**		
- kosten uitvoering	€ 15.264		179,2	€ 18.300	74,2%		179,1	€ 18.155	73,9%
- kosten overhead	€ 5.314		39,3	€ 6.363	25,8%		42,0	€ 6.412	26,1%
Totaal lasten	€ 20.577		€ 218	€ 24.663,342			€ 221	€ 24.568	
Saldo	**€ 0**			€ 0				€ 144	
gemid. Kengetal p/prod		7,79 uur				6,43	uur		
benodigde capaciteit		252.929 uur begroot				255.683	uur gerealiseerd		101%

Toelichting tabel 2

Verschillen tussen realisatie en actuele begroting

- We hebben meer producten geleverd dan in de actuele begroting was aangenomen. Deels vanwege aanvullende opdrachten en taken (bijvoorbeeld bouwtaken Doesburg), maar ook door meer ondersteuning bij vergunningen bij de bouwpartners. Een groot aandeel is het aantal klachten, dat fors is toegenomen.
- We hebben minder omzet gerealiseerd in de groep Producten. De prijs van producten varieert van €92 (melding sloop) tot €9.200 (milieuvergunning uitgebreid). Er zijn in 2023 meer goedkope producten gerealiseerd (vooral meldingen en klachtafhandelingen) , waardoor er minder omzet is gemaakt. Het gemiddeld gerealiseerd tarief is ruim €129 per product lager uitgekomen.

4. Overhead specificatie

Tabel 3: Specificatie Overhead

Overhead (indirecte kosten) x € 1.000	act.-bg 2023	directe kosten'23	begroting 2023	real. overhead '23	directe kosten 2023	kosten 2023	overhead '22
Personeel	**4.062**	**17.345**	**21.408**	**4.256**	**17.073**	**21.329**	**3.319**
	16%			17%			
Materieel							
- huisvesting en facilitair	824		824	747	0	747	716
- ict	889		889	897	0	897	804
- stelselkosten	284	116	400	216	120	336	192
- advieskosten	205	75	280	269	40	309	427
- onvoorzien en overig	99	95	193	26	0	26	101
- projecten		669	669	0	907	907	
- dotatie			0	2	15	17	325
Subtotaal materieel	2.301	955	3.256	2.156	1.083	3.239	2.566
Totaal	6.363	18.300	24.663	6.412	18.155	24.568	5.885
- baten						24.712	
- saldo						144,3	
% van de kosten	25,8%			26,1%			26,8%

Toelichting tabel 3

De totale overhead is uitgekomen op afgerond €6,4 miljoen. In tabel 3 is de opbouw hiervan weergegeven. De totale overhead (exclusief voorziening) bedraagt 26% (begroot is 25,8%). Ten opzichte van 2022 is de overhead wel gedaald, maar ten opzicht van het begrotingsdoel niet. Het absolute bedrag aan overheadkosten toegenomen, maar niet evenredig aan de groei van de organisatie. We hebben een stukje efficiency gerealiseerd door de omzet groei. De huisvesting- en ICT-kosten zijn veelal vaste kosten. De dekkingsgraad neemt toe.

5. Financiering en dekking

Tabel 4: Overzicht van dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	actuele bg '23			realisatie 2023			realisatie 2022		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Exploitatie	24.568	24.569	0	24.439	24.551	-112	21.544	21.462	83
Overzicht van dekkingsmiddelen									
- lokale heffingen									
- algemene uitkeringen									
- dividend									
- saldo financieringsfunctie	95	95	0	273	17	256	480	509	-29
- reserves (voor resultaat bestemming)						144,3			53
Saldo	**24.663**	**24.663**	**0**	**24.712**	**24.568**	**0**	**22.024**	**21.971**	**0**

Toelichting tabel 4

We kennen vier financieringsstromen die gerekend worden tot de exploitatie: baten van partners, baten uit provinciale programma's, baten van de omgevingsdiensten in Gelderland en baten van derden.

Het saldo financieringsmiddelen bestaat uit vrijval uit reserves en voorzieningen en rente. Over het saldo in de schatkist is €147.000 rente ontvangen. De vrijval uit de balans betrof afgerond €126.000. We hebben in 2022 een lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten BNG afgesloten voor de financiering van onze herhuisvesting in de Airborne Tower. De eerste aflossing– en rentetermijn ad €17.000 was in 2023. We hebben geen beleggingen uitstaan en dus geen dividend uitgekeerd. We innen geen lokale heffingen en ontvangen geen uitkeringen uit algemene fondsen.

Tabel 5: Overzicht financiering uit reserves

Mutaties reserves	actuele bg '23			realisatie 2023			realisatie 2022		
	toev.	onttr.	saldo	toev.	onttr.	saldo	toev.	onttr.	saldo
Algemene reserve	30		500	30		500			470
BR provincietaken			92			92			92
BR bur. mil. metingen		38	153		70	121			191
BR omzetting mba's		11	0		11	0	64	53	11
BR innovatie		46	0		46	0		48	46
BR opleidingen omgevingswet			0		0	0		104	0
Resultaat			0			0			0
- onverdeeld resultaat		53	0	144,3		144,3	53		53
Saldo	**30**	**148**	**745**	**174**	**126**	**858**	**118**	**205**	**863**

Toelichting tabel 5

We hebben het positieve saldo van boekjaar 2022 na een bestuursbesluit in oktober 2023, op basis van zienswijzen van de partners, gesplitst. Het saldo 2022 ad €53.300 is voor €23.000 toegevoegd aan de algemene reserve. Daarmee is het maximum bereikt. Het restant is teruggestort aan de partners conform de verdeelsleutel.

Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd hoe het positieve saldo van 2023 te bestemmen. Er is een voorstel voor aanpassing van de gemeenschappelijke regeling (ingangsdatum 1 juli 2024), waarin wordt voorgesteld om het artikel met de maximale grens van het eigen vermogen (€0,5 miljoen) aan te passen. De aanpassing behelst een normstelling van minimaal 0,8 voor de ratio van het weerstandsvemogen en de risico's van ODRA. Deze wijziging is in lijn met de robuustheidscriteria die het ministerie van I&W voorstelt. Besluitvorming over de bestemming, en besluitvorming over de nieuwe GR zijn aan elkaar gerelateerd.

Tabel 6: Overzicht incidentele kosten en baten

Incidentele baten en lasten	actuele bg '23			realisatie 2023			realisatie 2022		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
- opdrachten derden*	312	*		235	237	-2	734	314	420
- projecten, subsidies, aanvullend werk	3.098			884	1.106	-223	1.206	1.185	21
Saldo	**3.410**	**0**	**0**	**1.119**	**1.343**	**-224**	**1.940**	**1.499**	**441**

* De kosten van derden zijn niet berekend in de begroting; In de realisatie zijn de kosten toegerend obv % tijdsbesteding

Toelichting op tabel 6

De afspraken die we met onze partners hebben gemaakt over de basistaken zijn structurele taken. Dit zijn wettelijk verplichte taken om onder te brengen bij een omgevingsdienst. Daarnaast leggen partners (overig) milieugerelateerde taken en bouwtaken bij ons neer. Voor de meeste taken geldt dat deze structureel zijn ingebracht; ze zijn onderdeel van de werkpakketten/ afspraken in de DVO's. Naast deze taken die in tabel 2 zijn verwerkt leggen partners en derden aanvullende opdrachten bij ons neer. Deze incidentele kosten en baten staan in tabel 6. Dit zijn opdrachten die vaak in de vorm van een project worden uitgevoerd.

Onze partners hebben de verantwoordelijkheid om de benodigde capaciteit en kwaliteit die wij moeten aanwenden in stand te houden, dan wel verantwoord af te bouwen bij majeure verandering van taken. Om ODRA en haar partners te vrijwaren van financiële risico's bij terugtrekken van structurele, niet wettelijke taken zijn in het voorstel voor de nieuwe GR (1 juli 2024) bepalingen opgenomen voor vergoeding van frictiekosten.

K

STAAT VAN BATEN EN LASTEN
CATEGORIALE INDELING

1. Baten

In de voorgaande hoofdstukken hebben we de baten gepresenteerd op programma of taakveld en per productgroep. In tabel 7 is de verdeling over de klantgroepen weergegeven. De omvang van onze begroting is €24,7 miljoen.

Toelichting tabel 7

Ten opzichte van de begroting is de omzet nagenoeg 100%. Op detailniveau zijn er verschillen:

- Voor de provinciale programma's 'complexe handhaving en aandachts-bedrijven' zijn meer diensten verricht (inhoudelijk is dit in katern 1 toegelicht).
- Bij partners en de post derden en overig is de omzet eveneens hoger dan begroot. Belangrijkste reden is de groei in aantal aanvullende opdrachten dat gedurende 2023 bij ons is neergelegd. Het totaal aan aanvullend werk is 5% van onze omzet.
- In de begroting was €3,1 miljoen begroot voor projecten; hierin waren stelposten opgenomen die middels aanvullende opdrachten bij partners en prov. Programma's zijn verantwoord in de realisatie.
- Doorbelaste materiële kosten: hogere realisatie doordat we een groter aandeel externe expertise hebben ingehuurd, respectievelijk projecten zijn opgestart.
- De overige inkomsten betreft rente. Na enkele jaren van een 0-situatie wordt sinds oktober 2022 weer rente uitgekeerd door de BNG en schatkist op onze openstaande tegoeden.

Tabel 7: Staat van baten

	ini-begr. 2023	act.- bg 2023	real. 2023	% tov act-bg	real. 2022
Provinciale programma's	4.711	4.861	5.088	105%	4.848
Partners	14.004	15.389	16.880	115%	15.009
Omgevingsdiensten	472	537	490	134%	391
Derden en overigen	366	312	235	310%	734
Projectgelden en subsidies		3.098	884	0%	
Baten dienstverlening	19.553	24.197	23.577	101%	20.983
Doorbelaste mat. kosten	475	372	846	0%	671
Overige inkomsten	550	0	16		10
Rente baten		0	147	0%	
Vrijval balans		95	126	108%	360
Totaal baten	20.577	24.663	24.712	100%	22.024

2. Kosten: totaal overzicht

Tabel 8: Staat van lasten

	ini-begr. 2023	act.- bg 2023	real. 2023	% tov act-bg	real. 2022
Personele kosten					
Loonkosten mdw. ODRA	13.287	16.023	15.403	96%	13.172
Kosten externe inhuur	3.505	4.112	4.776	116%	4.654
Loonkosten intern & extern	16.792	20.134	20.179	100%	17.826
Opleidingen	294	481	240	50%	275
Alg. personeelskosten	534	673	723	107%	556
Voorm. Pers. / uitk. (uwv)	60	200	240	120%	-111
Harmonisatie bijdrage	-100	-80	-52	65%	-66
Personeels kosten	17.580	21.408	21.329	100%	18.480
Bedrijfskosten					
Huisvesting en mobiliteit	742	824	747	91%	716
ICT-kosten	822	889	897	101%	805
Advieskst + acc. + comm.	206	280	309	110%	490
Bedrijfskosten	1.769	1.993	1.953	98%	2.011
Programma kosten					
Bovenregionale kosten	364	400	336	84%	308
Overig kosten / onvoorzien	92	99	26	26%	101
Progr.kosten (kst ODRA)		122	0	0%	61
Proj. kst (door te belasten)	772	547	907	166%	686
Programma kosten	1.228	1.168	1.269	109%	1.155
Totaal kosten	20.577	24.569	24.551	100%	21.646
Saldo voor mutaties fondsen	0	95	161	170%	378
Verlof dotatie			17		325
Saldo ter bestemming	0	0	144,3		53

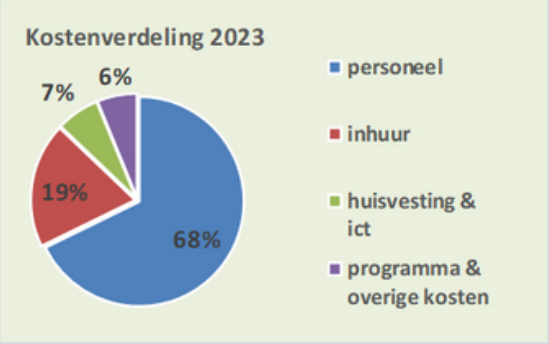
Realisatie & begrotingsindicatoren

Onze begroting 2023 is opgebouwd vanuit een aantal uitgangspunten en kengetallen. Hieronder zijn deze weergegeven qua begroting en realisatie in 2023.

Realisatie- en begrotingsindicatoren

De personeelskosten plus kosten inhuur zijn samen 87% van de kosten.
Huisvesting en ICT totaal 7%, de bedrijfs- en overige kosten 6%.

De loon- en personeelskosten, huisvesting en ict zijn de vaste kosten van ODRA. Totaal 74%. Deze zijn weinig beïnvloedbaar.

3. Kosten: capaciteit en personeel

Tabel 9: Formatie bezetting/loonkosten en personele kengetallen

Formatie bezetting en personele kengetallen	ini-bg '23 totaal		najaarsbegroting 2023 int	tot. Ext.	totaal		realisatie 2023 int	tot. Ext.	totaal	
Formatie bezetting										
Lijn afdelingen	152,5	81%	152,8	29,7	182,5	82%	147,2	31,7	178,9	81%
Bedrijfsv./staf/man.	36,5	19%	35,3	4,0	39,3	18%	36,3	6,1	42,4	19%
Reguliere capaciteit	189,0		188,1	33,7	221,7		183,5	37,8	221,3	
- verhouding in fte's			85%	15%			83%	17%		
Loonkosten (x € 1.000)										
loonkosten (intern)	€ 13.287		€ 16.023	-	€ 16.023	80%	€ 15.403	€ 0	€ 15.403	76%
inhuur capaciteit	€ 3.505		-	€ 4.112	€ 4.112	20%		€ 4.034	€ 4.034	20%
inhuur ondersteuning	€ 0		-	-	-	0%		€ 741	€ 741	4%
Kosten capaciteit	€ 16.792		€ 16.023	€ 4.112	€ 20.134		€ 15.403	€ 4.776	€ 20.179	
- verhouding			80%	20%			76%	24%		
Gemid. kosten /fte (in €)	**€ 88.856**		**€ 85.196**	**€ 122.150**	**€ 90.806**		**€ 83.917**	**€ 126.459**	**€ 91.176**	
- per peroductief uur	€ 62,22		€ 66,09	€ 76,34	€ 63,48		€ 61,08	€ 79,04	€ 63,58	
- verschil tov begroting							-8%	4%	0%	

Toelichting tabel 9

Loonkosten

- De formatie is begroot op 222 fte (initieel 189 fte begroot). De begroting voor de loonsom is gebaseerd op de functieschaal en de gemiddelde periodiek van de werknemers in die schaal. Dit houdt in dat veelal het maximum van de schaal is gehanteerd qua periodieken. Er was €16 miljoen begroot.
- De gemiddelde loonsom is begroot op €85.196 per fte. De realisatie is €1.279 per fte lager uitgekomen. Dit heeft te maken met de feitelijke periodieken van nieuwe medewerkers; die starten vaak lager in een schaal. Er is circa €0,6 miljoen minder aan salarissen en sociale premies uitgegeven.

Externe inhuur

- Het werkaanbod is sterk gegroeid sinds de initiële begroting is opgesteld in april 2022. Dit is via de gewijzigde begroting (medio 2023) aangepast. Omdat een groot deel van het extra werk van tijdelijke aard is (projecten) en doordat de arbeidsmarkt het lastig maakt om voor sommige functies invulling te vinden, is het aandeel externen hoger uitgekomen dan begroot, namelijk 23% (i.p.v. de begrote 20%).
- De arbeidsmarkt maakt tevens dat de gemiddelde kosten voor inhuur hoger zijn dan begroot. Veel externen hebben (tussentijds) hun tarieven aangepast op basis van de inflatie. Het hogere aandeel externen en het hogere tarief heeft geleidt tot een hogere besteding van €0,6 miljoen t.o.v. de begroting. De kosten van interne capaciteit en externe capaciteit zijn samen conform de begroting.

Overhead en productiviteit

- Personele overhead was begroot op 176% en is uitgekomen op 17%. (zie tabel 3) De extra inzet van circa 3 fte was nodig voor inhaalwerk op startdossiers en ICT-office verbeteringen.
- De totale overhead inclusief materiele overhead (zie tabel 3) is begroot op 25,8% van de omzet. We zijn uitgekomen op 26%. Meerjarig is het doel 25%.
- Productiviteit was initieel begroot op 1.400 uur per fte; Door de nieuwe CAO hebben alle medewerkers 3 extra bovenwettelijke verlofdagen toegekend gekregen. Dit verlaagt de norm voor de productiviteit structureel naar 1.374 uur per fte. Deze is als kengetal in de gewijzigde begroting opgenomen.

In 2023 is de productiviteit uitgekomen op 76% (bij de uitvoering). Omgerekend 1.422 uur per fte. Deze hogere productiviteit is te verklaren door onder meer een toename van het verlofsaldo. De extra toegekende bovenwettelijke verlof uren zijn voor een klein deel opgenomen. Daarnaast is er een relatief laag verzuim geweest in 2023, namelijk 4,4% (begroot met de norm 5%) en qua opleidingen (bij de lijnafdelingen) is ook minder besteed, namelijk 47 uur gemiddeld per fte (incl. omgevingswet). De norm is 64 uur.

Opleidingen en overige personeelskosten; totale kosten €963.000

- Overige personeelskosten is genormeerd op 4% loonsom. De realisatie is 4,7%. Het merendeel van de kosten (afgerond €0,3 miljoen) betreft reiskosten, zowel woonwerk als zakelijk. In september 2023 is gestart met het verstrekken van leasefietsen. Er zijn inmiddels ruim 20 medewerkers die daar gebruik van maken. Een andere grote (en toenemende post) zijn de vergoedingen voor de zogenaamde 'buiten-dag-venster'-uren ad €0,1 miljoen; waarbij toezichthouders 's avonds, 's nachts, en in de weekenden diensten verrichten. De overige personeels-gerelateerde kosten zijn voor werving en selectie, arbo, verzuimbegeleiding en werkkleding.

Uitkeringen en kosten voormalige medewerkers. Totaal kosten €188.000

Er heeft een dotatie plaatsgevonden aan de personeelsvoorziening voor twee voormalige medewerkers, waarvoor toekomstige kosten voor ODRA (uitkering en transitiekosten) gedragen worden.
Onder de post uitkeringen vallen de UWV-vergoedingen voor medewerkers met zwangerschapsverlof.
Harmonisatiebijdragen zijn vergoedingen van toelagen die worden gegeven aan medewerkers die bij de oprichting van ODRA in 2013 zijn overgekomen van de partners. De vergoeding is lager dan begroot, omdat de voorziening die hiervoor is gevormd is geïndexeerd voor hogere Cao-lonen.

Externe inhuur

- Het werkaanbod is sterk gegroeid sinds de initiële begroting is opgesteld in april 2022. Dit is via de gewijzigde begroting (medio 2023) aangepast. Omdat een groot deel van het extra werk van tijdelijke aard is (projecten) en doordat de
- arbeidsmarkt het lastig maakt om voor sommige functies invulling te vinden, is het aandeel externen hoger uitgekomen dan begroot, nl 23% (i.p.v. de begrote 20%).
- De arbeidsmarkt maakt tevens dat de gemiddelde kosten voor inhuur hoger zijn dan begroot. Veel externen hebben (tussentijds) hun tarieven aangepast op basis van de inflatie. Het hogere aandeel externen en het hogere tarief heeft geleidt tot een hogere besteding van €0,6 miljoen t.o.v. de begroting. De kosten van interne capaciteit en externe capaciteit zijn samen conform de begroting.

Overhead en productiviteit

- Personele overhead was begroot op 176% en is uitgekomen op 17%. (zie tabel 3) De extra inzet van circa 3 fte was nodig voor inhaalwerk op startdossiers en ict-office verbeteringen.
- De totale overhead inclusief materiele overhead (zie tabel 3) is begroot op 25,8% van de omzet. We zijn uitgekomen op 26% Het meerjarig is het doel 25%.
- Productiviteit; Deze was initieel begroot op 1.400 uur per fte; Door de nieuwe CAO hebben alle medewerkers 3 extra bovenwettelijke verlofdagen toegekend gekregen. Dit verlaagt de norm voor de productiviteit structureel naar 1.374 uur per fte. Deze is als kengetal in de gewijzigde begroting opgenomen.

In 2023 is de productiviteit uitgekomen op 76% (bij de uitvoering). Omgerekend 1.422 uur per fte.Deze hogere productiviteit is te verklaren door onder meer een toename van het verlofsaldo. De extra toegekende bovenwettelijke verlof uren zijn voor een klein deel opgenomen. Daarnaast is er een relatief laag verzuim geweest in 2023, nl 4,4%.(begroot met de norm 5%) en qua opleidingen (bij de lijn afdelingen) is ook minder besteed, nl 47 uur gemiddeld per fte. (incl. omgevingswet). De norm is 64 uur.

Opleidingen en overige personeelskosten; totale kosten €963.000

- Overige personeelskosten is genormeerd op 4% loonsom. De realisatie is 4,7%. Het merendeel van de kosten (afgerond €0,3 miljoen) betreft reiskosten; zowel woonwerk als zakelijk. In september 2023 is gestart met het verstrekken van leasefietsen. Er zijn inmiddels ruim 20 medewerkers die daar gebruik van maken. Een andere grote (en toenemende post) zijn de vergoedingen voor de zgn. ‘buiten-dag-venster’-uren ad €0,1 miljoen; waarbij toezichthouders ’s avonds, ‘s nachts, en in de weekenden diensten verrichten. De overige personeels-gerelateerde kosten zijn voor werving en selectie, arbo, verzuimbegeleiding en werkkleding.
- Onder de werkkostenregeling zijn vergoedingen en kosten opgenomen voor collectieve personeelsuitjes en bijeenkomsten, lunches enz. Cf de CAO wordt ook jaarlijks een vergoeding uitgekeerd voor ziektekosten. De vrije WKR ruime voor ODRA is berekend op €0,25 miljoen. De besteding van €0,13 miljoen blijft daar ruim onder.
- Opleidingen zijn genormeerd op 3% van de loonsom. De realisatie is 1,6%. De begrotingsveronderstelling is dat dit volledig materiële (out of pocket) kosten zouden zijn. Ten behoeve van de omgevingswet is gekozen voor interne opleidingen; dus vooral tijdsbesteding i.p.v. uitgaven.

Uitkeringen en kosten voormalige medewerkers. Totaal kosten €188.000

- Er heeft een dotatie plaatsgevonden aan de personeelsvoorziening voor twee voormalige medewerkers, waarvoor toekomstige kosten voor ODRA (uitkering en transitiekosten) gedragen worden.
- Onder de post uitkeringen vallen de UWV-vergoedingen voor medewerkers met zwangerschapsverlof.
- Harmonisatiebijdragen; dit zijn vergoedingen van toelagen die worden gegeven aan medewerkers die bij de oprichting van ODRA in 2013 zijn overgekomen van de partners. De vergoeding is lager dan begroot, omdat de voorziening die hiervoor is gevormd is geïndexeerd voor hogere cao-lonen.

4. Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het voor ODRA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 op fulltime basis. Naast de in tabel 10 vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Ons Algemeen en Dagelijks Bestuur bestaat uit wethouders en Gedeputeerde namens onze partners. Bestuurders krijgen geen vergoeding voor hun bestuurstaak. De kosten voor onze bestuursleden worden door de desbetreffende partner vergoed. In 2023 is na de Provinciale verkiezingen van maart 2023 het bestuurslid vanuit de Provincie gewijzigd. Daarnaast is er een bestuurslid vanuit de gemeente afgetreden, en begin 2024 een nieuw bestuurslid aangetreden.

De directeur van ODRA is de enige bestuurder vallend onder de WNT. Ruben Vlaander is in oktober 2019 aangesteld als directeur. Het inkomen en de vergoedingen in 2023 zijn samen onder de norm van de WNT gebleven.

Tabel 10 en 11: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	**Dhr. R. Vlaander**
Functie gegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 20	1-1--2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergo	€ 173.406
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.112
Subtotaal	***€ 192.519***
Individueel toepasselijke bezoldingsma›	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t
Totale bezoldiging 2023	**€ 192.519**
Het bedrag en de reden: overschrijding	€ 0
wel/niet is toegestaan	n.v.t
Toelichting op onverschuldigde betaling	n.v.t
Gegevens 2022	
Aanvang en einde functievervulling in 20	1-1--2022 t/m 31-12-2022
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
- Beloning plus belastbare onkostenverg	€ 111.850
- Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.987
Subtotaal	***€ 131.837***
Individueel toepasselijke bezoldingsma›	€ 216.000

Naam Topfunctionaris (met bezoldiging < € 1.900 per jaar)	**Functie**
Dhr. J. Maouche	Voorzitter (DB & AB)
Dhr M. van de Wel	Bestuurslid (DB & AB)
Dhr. J. Schrijner	Bestuurslid (AB)
* Mw. D.P.L.M. van Dam	Bestuurslid (AB)
Dhr. M.J.A. van den Bos	Bestuurslid (AB)
Dhr. D. Vreugdenhill	Bestuurslid (DB & AB)
* Dhr. P. Kerris	Bestuurslid (AB)
Mw. B. van Veldhuizen - van Oort	Bestuurslid (AB)
Dhr. R. van den Dam	Bestuurslid (DB & AB)
Dhr. P.L.P.S. Hofman	Bestuurslid (AB)
Dhr. S. Warmerdam	Bestuurslid (AB)
Dhr. J.H.J. Sluiter	Bestuurslid (DB & AB)
Dhr. B.M. Kagei	Bestuurslid (AB)

* In 2023 afgetreden

Partner	**Periode**
Renkum	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Arnhem	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Duiven	13-11-2023 t/m 31-12-2023
Duiven	01-01-2023 t/m 26-10-2023
Lingewaard	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Prov. Gelderland	29-06-2023 t/m 31-12-2023
Prov. Gelderland	01-01-2023 t/m 29-06-2023
Doesburg	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Overbetuwe	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Rheden	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Rozendaal	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Westervoort	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Zevenaar	01-01-2023 t/m 31-12-2023

5. Kosten huisvesting (+facilitair), mobiliteit en ICT kosten; Totaal kosten €1.644.000

Tabel 12: Huisvesting en facilitair

Huisvesting & facilitair x € 1.000	act bg'23	real.'23	real. '22
Huur Airborne Tower	240	220	133
Service kst Airborn Tower	190	98	160
Afschrijvingen inrichting en meubilair	116	86	169
Facilitaire kosten Airborne Tower	175	226	167
Overige huurkosten (extern)	4	22	22
Parkeren / fietsen / wagenpark	100	95	64
Totaal	824	747	716
Kengetallen			
huur en afschrijvingen	€ 1.603	€ 1.382	€ 1.480
- facilitaire kosten per fte	€ 1.662	€ 1.564	€ 1.713
- huurkosten per m2	€ 119	€ 109	€ 66
- aantal fte's (incl extern)	222	221	204
- aantal m2	2.023	2.023	2.023
- HV en fac per werkplek (121 stuks)	€ 5.984	€ 5.389	€ 5.386

Toelichting tabel 12

In september 2022 is ODRA verhuisd naar de Airborne Tower. Door de verhuizing en het in eigen beheer nemen van de huisvesting, ict en facilitair, is de kostenstructuur veranderd van een 'all-in service fee' aan de toenmalige gastheer De Connectie', in een huurcontract, investeringen in het kantoorpand met bijbehorende afschrijvingen en tal van facilitaire en ICT-contacten. De overgang is gepaard gegaan met een structurele besparing van €150.000. 2023 is het eerste jaar dat we volledig zelfstandig hebben gedraaid; het vergelijk in de kosten in de betreffende tabellen met 2022 is derhalve niet in alle gevallen te maken, te meer dat ook in 2022 we een aantal maanden huur als incentive hebben meegekregen.

- In de begroting én realisatie geldt dat we 121 werkplekken (0,6 flex-factor) hebben met gelijkblijvend gehuurd oppervlakte (2.100 m2). De vier etages die we huren (met een 20 jarig huur contract) zijn volledig duurzaam ingericht met automatische LED, warmteregeling en refurbished meubilair. In de onderhandelingen,vorig jaar bij het aangaan van de huurovereenkomst, is afgesproken dat de huur per 1 februari 2023 ingaat en de indexering per 2024. Voor 2023 een meevaller van 1 maand huur en de inflatie - correctie.
- De huisvestings-, facilitaire en mobiliteitskosten zijn als geheel binnen de begroting gebleven. Qua mobiliteit: we zijn bezig met het verduurzamen van de mobiliteit door het wagenpark te elektrificeren en door het beschikbaar stellen van lease fietsen.

ICT-kosten

Tabel 13: ICT kengetallen

ICT	act. bg '23	real. '23	real. '22
Licenties (ODRA)	443	580	481
Software afschijving	42	42	61
Netwerk (wifi-cloud) *	288	158	143
Werkplekkosten ict / afschrijvingen	116	116	119
Totaal ICT	**889**	**897**	**804**
Kengetallen			
• ICT kosten per fte	€4.010	€3.941	€3.941
• ICT kosten per werkplek (121 stuks)	€7.348	€7.410	€6.647

Toelichting tabel 13

Qua ICT wordt volledig 'mobiel en plaats onafhankelijk' gewerkt: geheel via wifi, alles in the Cloud, en met office 365/Teams als tools. Medio 2023 is een intern project geweest, waarbij de office omgeving opnieuw is ingericht om efficiënter gebruik te maken van de functionaliteit die office/teams biedt. Tevens is de beveiliging herzien, waardoor de BIO-compliance beter is gewaarborgd.

Adviseurs en onderzoek; kosten €309.000 (zie tabel 8)

Naast de inhuur van capaciteit voor het primaire proces maken we gebruik van adviseurs voor specialistische taken en onderzoeken. In 2023 waren de grote posten:

- Onderzoeken voor de bedrijfsvoering: accountant (50K), juridische, HR en inkoopadviezen (49K), marketingkosten (20K) en informatiemanagement (46K) en diverse kleine adviezen (12K).
- Onderzoeken behoeve van samenwerking in het stelsel van omgevingsdiensten (60K).
- Organisatieontwikkeling: Opzet en uitwerking van 'outcome' gericht werken en verantwoorden (72K).

6. Specificatie programma's en projectkosten; totaal €1.239.000 (zie tabel 8)

Tabel 14: Bovenregionale kosten (stelselkosten)

Stelseltaken x €1.000	act. Bg '23	real. '23
I-Go	24	19
Kennis en portaal	100	103
Ketenhandhaving	100	110
Kwaliteit en coördinatie	36	6
Personeel en organisatie	15	44
BSBm	16	6
Complexe vergunningen		
Contributie ODNL	30	38
Overig	0	10
Totaal (kosten OD's)	**400**	**336**

Tabel 15: Specificatie programma's en projecten

Projectkosten	act. Bg '23	real. '23	real. '23
Projecten partners			
• meetdienst	230	315	251
• wabo Arnhem	0	27	38
• wabo Lingewaard	0	32	80
• beheer zones en kaarten (incl rvmk)	77 0	46	
• rvmk / orm	64	40	98
• vergunning milieu ODRN	72	58	66
• piket (schoonmaak)	103	15	89
• innovatie	0	51	7
• prov. Programma's	122	324	118
• incidentele projecten			
Totaal (kosten OD's)	**400**	**336**	**336**

Stelselkosten; Totaal €336.000

Toelichting op tabel 14

In tabel 14 zijn de kosten opgenomen van taken die gezamenlijk in het Gelders stelsel worden gedaan. Totaal is er bijna €60.000 minder uitgegeven dan begroot. Opvallende afwijkingen zijn de kosten van de coördinatie (uitgevoerd door OddV) en de kosten voor personeel. In deze laatste zijn de kosten van de Gelderse omgevingsdag opgenomen.

Toelichting tabel 15

Onder de projectkosten vallen de kosten die direct gerelateerd zijn aan de VTH-taken of projecten. Een groot deel van de kosten wordt één op één doorbelast aan de betreffende afnemer of toegerekend aan het project.

- Wabo - er zijn afspraken gemaakt met de gemeente Lingewaard en Arnhem dat de materiele kosten voor de Wabo vanaf 2023 direct door de gemeente worden betaald, i.p.v.voorgeschoten door ODRA. Dat er toch een realisatie is, heeft te maken met oude rekeningen uit 2022 en de overgangstermijnen. De kosten zijn via de werkprogramma's doorbelast.
- De kosten van de meetdienst overstijgen het budget.
- De kostentrend is opwaarts vanwege toename aantal opdrachten en het gebruik van materialen. Ook de kosten voor het pand aan de markt en de voertuigen van de meetdienst worden doorbelast aan de provincie via dit budget. Afschrijfkosten van apparatuur wordt bekostigd uit de bestemmingsreserve (zie hoofdstuk over activa).
- Piket (schoonmaakkosten) vallen ook hoger uit dan begroot. Dit heeft er mee te maken dat incidenten zoals afvalstortingen niet te voorspellen zijn. De kosten worden direct aan de betreffende partner doorbelast. Ten opzichte van vorig jaar zijn er minder kosten gemaakt.
- Projecten - betreffen de kosten die zijn toegerekend aan bv de SPUK-projecten, Theseus, Adviesrobot, en kosten meetdienst voor derden en OD's.

L

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Onze jaarrekening 2023 is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem. Deze verordening is eind 2023 vernieuwd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur.
We lichten de grondslagen die daar mede in zijn opgenomen hierna verder toe.

1. Grondslagen balans

Vaste activa

- Immateriële vaste activa - zijn bij ODRA niet aanwezig.
- Materiële vaste activa - de materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen bijdragen, die hierop betrekking hebben. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Deze worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur. De investeringen in de inrichting van de ICT-systemen behoren tot de (im)materiële activa.
- Financiële vaste activa – zijn bij ODRA niet aanwezig.

Vlottende activa

- Voorraden – zijn niet van toepassing bij ODRA.
- Uitzettingen met renteloopti jd korter dan een jaar - hieronder vallen in principe het onderhanden werk. De waardering is op basis van de gerealiseerde doorlooptijd van het product in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd van het betreffende product. Onderhanden werk is gefactureerd aan de klanten, verrekend met het saldo van voorgaand jaar, en komt dus nu niet voor op de balans van 2023.
- Liquide middelen - betreft de BNG rekening - worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De rekening ‘Rijksschatkist’ is opgenomen onder de uitzettingen minder dan een jaar.

Vaste passiva

- Eigen Vermogen - betreft de Algemene Reserve, de Bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten (resultaat).

Voorzieningen

ODRA kent vier voorzieningen:

- Harmonisatie-voorziening - deze is gevormd bij de oprichting van ODRA in 2013 ter dekking van toekomstige kosten van werknemers die door ODRA van de betreffende gemeenten en provincie zijn overgenomen.
- Voorzieningen voor kosten van voormalige medewerkers - hier worden alle toekomstige kosten opgenomen van medewerkers waar nog uitkeringen of vergoedingen voor betaald moeten worden.
- Voorzieningen voor bovenwettelijk verlof. Vanuit de BBV is bepaald dat het deel dat wordt gespaard door medewerkers moet worden opgenomen in de voorziening. Bij ODRA wordt het spaardeel niet apart geregistreerd. Voor de voorziening wordt uitgegaan van het aantal niet opgenomen bovenwettelijke verlofuren (x gemiddeld uurloon), met een maximum voor de voorziening. Het maximum wordt bepaald via een risico-afweging, nl welk bedrag is nodig om de kosten van grootschalige opname van verlof in twee begrotingsjaren op te vangen.

Vlottende passiva

- Passiva met renteloopti jd korter dan een jaar - zoals de vooruit ontvangen betalingen en hebben betrekking op programma’s en projecten die in het boekjaar nog niet volledig zijn afgerond. Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde na aftrek van de gemaakte kosten. De overige schulden en de overlopende passiva, deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.
- Langlopende lening - afgesloten met de BNG ter dekking van de investering in de huisvesting in 2022. Rente en aflossing staan vast voor 15 jaar.

2. Balans

Tabel 16: Vaste en vlottende activa

Activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Vasta activa		
Materiële vaste activa	1.155	1.387
Financiële vaste activa		
Vlottende activa		
Voorraden /ohw		
Liquide middelen	846	0
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	5.705	5.082
Vooruit betaalde bedragen	250	220
Totale activa	**7.956**	**6.688**

Passiva x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	500	470
- Bestemingsreserves	213	339
- Onverdeeld gereal. result	144	53
Voorzieningen	1.056	895
Schulden > 1 jaar	542	625
Totaal vaste passiva	**2.455**	**2.383**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden	809	3.600
Vooruitontvangen	790	516
Overige schulden	3.775	189
Overlopende passiva	127	-
Totaal vlottende passiva	**5.501**	**4.305**
Totale passiva	**7.956**	**6.688**

3. Activa

Tabel 17: Materiële vaste activa

(Im)Materiële vaste activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2023	investe- ringen	desinves- tering	afschrij- vingen	bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Investeringen met economisch nut						
Apparatuur en Vervoermiddelen kantoo	7	2		2		8
Voertuigen meetdienst	8			3		11
Apparatuur meetdienst	107	21		35		120
Infrastructuur kantoor	424	0		31		455
Meubilair	317	0		52		369
ICT-apparatuur	237	29		116		325
Immateriele activa (software)	56	0		42		98
(Im)Materiele vaste activa	**1.155**	**51**	**-**	**282**	**-**	**1.386**

Toelichting tabel 17

De materiele activa zijn in 2023 als volgt gemuteerd:

- Apparatuur ten behoeve van bedrijfsvoering en kantoor: investeringen worden in 5 jaar afgeschreven. Er is een kleine investering geweest in keukenapparatuur.
- Voertuigen meetdienst: de bussen worden in 10 jaar afgeschreven. Het beleid is om over te gaan op elektrische voertuigen en lease. Er is één auto verkocht in 2023 met een bescheiden boekwinst.
- Apparatuur voor meetdienst: afschrijving is 5 tot 10 jaar afhankelijk van het type apparatuur. De investering betreft een soundlevel meter.
- Huisvesting infrastructuur kantoor: de kosten van de verbouwing en inrichting uit 2022 wordt in 15 jaar afgeschreven. Parallel aan de lening die hiervoor is afgesloten. In 2023 zijn er geen aanpassingen gedaan aan het kantoor.
- Meubilair: afschrijving in 10 jaar. Eveneens geen nieuwe investeringen gedaan.
- ICT-apparatuur, laptops en audiovisuele schermen worden in 4 jaar afgeschreven, telefoons in 2 jaar. De investering betreft mobiele apparatuur voor uitbreiding van de bezetting.
- Software investeringen: betreft de investeringen in SAP en Open Wave en worden in 5 jaar afgeschreven.

Toelichting tabel 18

In tabel 18 hebben we een onderscheid gemaakt tussen de 'uitzettingen korter dan een jaar' en de vorderingen. De uitzettingen betreffen de middelen die zijn ondergebracht in de Rijksschatkist. Er is een saldo van €2,28 miljoen beschikbaar op 31 december 2023.
De overige vorderingen betreffen vooruitbetaalde bedragen aan leveranciers, met name licentiekosten waarvoor vooruitbetaling veelal in de leveringsvoorwaarden is opgenomen.

Tabel 18: Uitzettingen korter dan een jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < jaar x € 1.000	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.284	2.651
Vorderingen op openbare lichamen (debiteurer	3.420	1.534
BTW	-	
Overige vorderingen (vooruitbetaalde kosten)	250	419
OHW *		
Totaal uitzettingen	**5.955**	**4.604**

* ohw'23; is € 30.338 aanvullend in rekening gebracht aan partners

De producten die we aan de partner leveren, worden afgerekend met een vaste productprijs nadat ze zijn afgerond. Producten die nog niet zijn afgerond worden als onderhanden werk gewaardeerd (zie grondslagen). Met de partners is afgesproken dat de waarde niet op de balans wordt opgenomen, maar wordt gefactureerd (met verdiscontering van de waarde uit 2022). De waarden zijn afgerond €623.000 eind 2023 minus €593.800 eind 2022.

Toelichting tabel 19

We maken gebruik van twee bankrekeningen - BNG en een rekeningcourant bij het Rijk (schatkistbankieren SKB). Voor de liquiditeitspositie wordt alleen de BNG-rekening weergegeven. De schatkist is opgenomen bij de 'uitzettingen'. De liquiditeit is in heel 2023 goed geweest. Het systeem van bevoorschotting dat ODRA heeft afgesproken met de partners zorgt ervoor dat er voldoende werkkapitaal aanwezig is, en rente opbrengsten heeft gegeven. In het geval van grote uitgaven (bijvoorbeeld bij btw en premie betalingen) kunnen we eventueel gebruik maken van een lopend krediet bij de BNG van €1,0 miljoen.

Tabel 19: Liquide middelen

Liquide middelen x € 1.000	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
BNG betaalrekening	846	-94
Liquide middelen	**846**	**-94**

Er is een bankgarantie afgegeven ad € 115.679 t.b.v. de huur aan Eusebius BS.

Tabel 20: Benutting drempelbedrag

Berekening drempelbedrag		2023 1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(1)	Afgesproken drempelbedrag *	1.750	1.750	1.750	1.750
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen.	882	573	651	669
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	868	1.177	1.099	1.081
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal 2023	24.663			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen.	24.663			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	0			
(4d)	Drempel bedrag ODRA	1.750	1.750	1.750	1.750
	(richtlijn)	(1.000)	(1.000)	(1.000)	(1.000)
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's rijksschatkist aangehouden middelen					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	79.349	52.179	59.884	61.582
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a)/(5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	882	573	651	669

Toelichting tabel 20

Standaard is een drempelbedrag van €1,0 miljoen. We hebben echter een specifieke afspraak (25-9-2013) met het Ministerie van Financiën. Daarin is vastgelegd dat de limiet €1,75 miljoen is om het werkkapitaal ruimer te hebben.

4: Passiva

Reserves

Het resultaat van 2022 (€53.300) is gesplitst. Er is €29.800 toegevoegd aan de algemene reserve. Daarmee is die reserve aangevuld tot het maximum, zoals in de GR is bepaald. Het restant ad €23.500 is gerestitueerd aan de partners, conform de geldende verdeelsleutel van stemverhouding.

In 2023 zijn de bestemmingsreserves als volgt gemuteerd:

- BR Bureau milieumetingen: hieruit worden de afschrijfkosten van de apparatuur en voertuigen van de meetdienst bekostigd.
- BR Omzetting mba's: In de voorbereiding voor de omgevingswet zijn deze activiteiten uitgevoerd. Bedrag is vrijgevallen.
- BR Innovatie: Is vrijgevallen ter dekking van de projecten die binnen de gezamenlijke diensten zijn uitgevoerd.

Tabel 21: Reserves

Reserves x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Resultaat-bestemming	Toevoe-gingen	Rente-toerekening	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	500	30				470
BR Provincietaken	92					92
BR Bureau milieumetingen	121				70	191
BR Innovatie	0				46	46
BR Opleidingen Omg wet	0					0
BR omzetting mba's	0				11	11
Resultaat 2022	0	-30			24 *	53
Onverdeeld resultaat 2023	144		144			
Reserves	**858**	**0**	**144**	**0**	**150**	**863**
* Uitgekeerd aan de partners						

Batig saldo

Wij stellen voor om het positieve resultaat van €144.300 te reserveren. Er is een wijziging van de GR gepland op 1 juli 2024, waarin een wijziging is opgenomen met betrekking tot algemene reserve. De wijziging betreft een aanpassing van het maximum van €0,5 miljoen algemene reserve in een minimale ratio van 0,8 voor het weerstandsvermogen. Deze wijziging komt voort uit de robuustheidscriteria die door het Interbestuurlijk Programma (IBP) zijn geformuleerd.
In afwachting van de besluitvorming over dit artikel kan het AB een besluit nemen, dit zal na balansdatum worden verwerkt.

Tabel 22: Voorzieningen en langlopende schuld

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Toevoe-gingen	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2022
Harmonisatietoel.Prov. Geld	404	22		381
Verlof sparen / Bovenmatig	500	17		483
Personele kosten	152	121		31
Frictie	pm			0
Voorzieningen	**1.056**	**160**	**-**	**895**
Schuld BNG per 31-12-2023	625		42	583

Toelichting op tabel 22

De voorzieningen voor toekomstige verplichtingen zijn in 2023 met €239.000 toegenomen;

- Voorziening 'harmonisatietoelagen': is bij de oprichting van ODRA ingesteld om garantie toelagen die overgekomen medewerkers ontvangen, tot hun uitdiensttreding te dekken. Er is een dotatie geweest om de effecten (loonstijgingen) van de CAO 2023 te kunnen opvangen. Er is nog €404.000 nodig lopend tot 2041.
- Voorziening 'personele kosten': zie toelichting bij de exploitatie. De toekomstige kosten van voormalige medewerkers zijn opgenomen.
- Reserve 'bovenmatig verlof': zie toelichting bij de exploitatie. Door sturing op de verlofsaldi wordt de opname gespreid en afgebouwd. Met €0,5 miljoen kunnen op korte termijn de risico's worden opgevangen.

Langlopende schulden

- Bij de BNG is een lening afgesloten voor de financiering van de infrastructuur in het kantoor. Ingangsdatum was 1 juli 2022; looptijd 15 jaar lineair. In 2023 heeft de eerste aflossing plaatsgevonden van €41.700. De rente is verantwoord in de exploitatie.
- Het deel voor 2024 is opgenomen bij de kortlopende schulden.

Vlottende passiva (met looptijd korter dan jaar)

Tabel 23: Vooruit ontvangen bedragen

Vooruitontvangen betalingen x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Toevoe-gingen	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2022
Warme overdracht bodem	123	123		0
Inrichting klachtensysteem	4	4		
Subsidies bodemtaken	25		5	30
SPUK subsidie energie	414	448	346	311
SPUK subsidie IBP	351	350	173	175
Vooruitontvangen betalingen	**917**	**925**	**524**	**516**

Toelichting op tabel 23

Eind 2022 zijn voorschotbedragen op de toegekende subsidies binnengekomen voor SPUK-projecten die begin 2023 zijn gestart. Eind 2023 zijn de voorschotten voor 2024 binnengekomen.
Qua besteding / aanwending; deze zijn verantwoord bij de baten van derden (projecten).
Daarnaast zijn er nog drie projecten waarvoor al middelen zijn binnengekomen (via voorschotfacturering) en in 2024 zullen worden besteed.

- Subsidies voor bodemtaken - de laatste rekeningen moeten nog in 2024 binnenkomen. Daarna kan het verschil worden samengevoegd met de middelen 'warme overdracht bodem'.
- Voor de warme overdracht bodem zijn middelen door de Provincie beschikbaar gesteld aan de gemeenten. Uit deze subsidie worden mede de kosten van ODRA bekostigd. Voor 2024 is een bestedingsplan opgesteld.
- De inrichting van het meldpunt is overgedragen van de provincie naar de OD's. Gezamenlijk is hiervoor een nieuw systeem ingericht. De eindafrekening is in 2024; resterende bedragen zijn hiervoor beschikbaar.

De verantwoording van de SPUK-subsidies loopt via de Sisa-richtlijnen en maken onderdeel uit van de jaarrekening (inhoudelijk zijn de projecten in katern 1 toegelicht).

Tabel 24: SPUK verantwoordingstabellen

Beschikkingsnummer	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SPUK - IBP beschikkingsnummer	Ontvangen gelden (voorschotten)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen in 2023	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoor-ding (ja/nee)	Naam Activiteit	Besteding per activiteit	Cumulatieve besteding per activiteit
		Aard controle R Indicator E93/01	Aard controle n.v.t Indicator E93/02	Aard controle n.v.t Indicator E93/03			
IenW E93 IENW/BSK-2022/298276	€ 524.590	€ 173.216	€ 173.216	Nee	Regeling specifieke uitkering	€ -	€ -

		Indicator	Indicator 01	Indicator 02	Indicator 03	Indicator	Indicator 05
SPUK - energie	specifieke uitkering	Ontvangen gelden (voorschotten)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen in 2023	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen	Voldaan aan artikel 6, tweede lid van de regeling (ja/nee)	Voldaan aan artikel 6, zesde lid van de regeling (ja/nee)	Eindverantwo ording (ja/nee)
	Eenmalig specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht		Aard controle R Indicator F21/01	Aard controle n.v.t Indicator F21/02	Aard controle R Indicator F21/03	Aard controle D2 Indicator F21/04	Aard controle R Indicator F21/05
EZK F21 THE-22-03351958		€ 759.735	€ 345.966	€ 345.966,00	Nee	Ja	Nee

- SPUK-IBP: kwaliteitsprogramma vanuit Omgevingsdienst NL en Ministerie van I&W, voortvloeiend uit de aanbevelingen van de Commissie van Aartsen. Het ontvangen bedrag zijn de voorschotten van 2023 en 2024. De looptijd van het project is verlengd tot eind 2024. Er is totaal een bedrag van €525.000 toegezegd.
- SPUK-THE (energie): Toezicht en handhaving op energie-besparingsplicht. De ontvangen middelen zijn de voorschotten van 2023 en 2024. Het project loopt door tot 2026; er is een beschikking afgegeven voor een totaalbedrag van €1.565.897.

Tabel 25 : Schulden korter dan 1 jaar

Schulden < jaar x € 1.000	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Te betalen lonen, loon belasting	1.038	1.184
Premies IP/OP/NP /FPU	208	193
Crediteuren	1.304	141
Crediteuren privaat	3	7
Te betalen BTW	1.082	559
Te betalen netto lonen	61	0
BNG-liquiditeit		13
Divers	79	98
Overige schulden	**3.775**	**2.195**

Tabel 26: Overlopende passiva

Overlopende passiva (nog te betalen) x € 1.000	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Facturen leveranciers	511	169
CAO nabetalingen		16
Afrekeningen met klanten	250	4
rente lening	48	
Overlopende passiva	**809**	**189**

Toelichting op tabel 25 en 26

Onze schuldenpositie is aan het einde van het boekjaar altijd relatief groot. Leveranciersfacturen en afdracht belastingen en premies worden toegerekend aan het boekjaar, maar betaald in de eerste maand van het nieuwe jaar.

- Voor de BTW-afdracht geldt dat het opgenomen bedrag in de tabel de verschuldigde belasting is over het vierde kwartaal 2022, gesaldeerd met de voorbelasting.
- Onder de post 'crediteuren privaat' zijn verschuldigde bedragen aan de personeelsvereniging en nog te betalen vergoedingen aan private personen opgenomen.
- De afrekeningen met de klanten betreffen een aantal (nog op te stellen) creditnota's.

5: Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Tabel 27: Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Overzicht niet uit de balans blijkende verplichtingen en langdurige contracten x € 1.000		looptijd in mnd. vanaf 1 jan 2024	Looptijd eindigt	contractw. 2024	contractwaarde x € 1.000 tot einde looptijd	Toelichting
Leasecontracten vervoersmiddelen						
- Wassink	Peugeot	68	30-8-2029	7	37	
- BK mobility	Peugeot e-Bus	26	1-3-2026	8	18	5 jarig contract
- Zoevers	Lease fietsen	33	30-9-2026	52	142	met optie verlenging & overname
ICT licenties en beheer						
- T2en	Licenties SAP / SAC / helpdesk	15	20-3-2025	125	156	wordt opnieuw aanbesteed in 2024
- REM automatisering	Licenties Open Wave	24	1-1-2026	54	108	optie tot verlenging met 5 jaar
- Rubicon	Cloud-beheer	6	1-6-2024	17	9	wordt opnieuw aanbesteed in 2024
- Rubicon	MS licenties	6	1-6-2024	125	63	wordt opnieuw aanbesteed in 2024
- telefoon / wifi	Wilroff Rijtsema	30	1-7-2026	26	66	onderhoudscontr\act
- licenties software	Data mask	42	21-5-2027	8	29	
Huisvesting en facilitair						
- Eusebius BS	Huurcontract & services	217	1-2-2042	388	7.399	
- Ten Brinke	Beplanting	42	1-8-2027	24	83	Lease contract 5 jaar
Primaire proces						
Stantec	Milieu controles	15	1-4-2025	150	188	afname is schatting; zelf te bepalen
Geonavation	GIS/GOED applicatie	41	1-6-2027	20	70	
Totaal				**1004**	**8.366**	

Toelichting op tabel 27

In de tabel zijn alle verplichtingen opgenomen waarvoor in 2023 of eerdere jaren meerjarige contracten zijn afgesloten. Een deel van de contracten wordt in 2024 opnieuw afgesloten, wederom meerjarig, een aantal via een Europese Aanbesteding.

In de tabel zijn de contracten die in 2023 zijn afgesloten, maar een looptijd hebben van minder dan een jaar, niet opgenomen, evenals de afspraken met leveranciers met een korte (<1 jaar) opzegtermijn. Deze kosten worden uit de begroting 2024 gedekt, en vormen geen risico op frictie of afkoop bij tussentijdse verandering van de organisatie.

Diverse verplichtingen

- Opgebouwd IKB is niet gekapitaliseerd. Dit is geen verplichting in het BBV vanuit de aanname dat deze jaarlijks gelijk zijn. Wij rekenen de opgebouwde IKB aan het eind van het jaar af.

- Reguliere verlofsaldi hoeven volgens de BBV niet gekapitaliseerd te worden. Er wordt uitgegaan van gelijke opnamen in de jaren. De (nieuwe) verplichting om bovenwettelijk verlof wel als voorziening op te nemen is verwerkt in de balans tot maximaal €0,5 miljoen. Een volledige opname van het boven wettig verlof (volledige verplichting) zou uitkomen op €0,8 miljoen.
- Alle medewerkers in vaste dienst hebben een trekkingsrecht van maximaal €1.000 voor vijf jaar ter besteding aan een Arbo-geschikte thuiswerkplek. De feitelijk afgeroepen vergoeding is in de exploitatie opgenomen bij de algemene personeelskosten. De reservering staat (gesaldeerd) op de balans en bedraagt €34.300.
- Afspraken rond het generatiepact zijn niet gewaardeerd in de jaarrekening

Gebeurtenissen met gevolgen voor 2024 en later

- Er zijn toezeggingen vanuit respectievelijk het ministerie van I en W en het RVO dat in de verantwoording de tarieven kunnen worden gebruikt die standaard zijn voor de betreffende OD's. In de verantwoording van de SPUK-middelen is door ODRA uitgegaan van de tarieven in de initiële begroting en de daarop gebaseerde beschikking. Indien de tarieven van de bijgestelde begroting wordt gehanteerd, leidt dat tot een hogere omzet in de betreffende jaren.
- De eerste fase van ons contract met de leveranciers van onze bedrijfvoeringsystemen (SAP/Nmbrs) loopt af per 20 maart 2024. Vooruitlopend hierop heeft een evaluatie plaatsgevonden op de functionaliteit en technisch functioneren van deze systemen. Op basis van een opgestelde businesscase heeft het bestuur op 8 februari 2024 besloten om een Europese Aanbesteding op te starten voor vernieuwing van de bedrijfssystemen. Operationeel per 1 januari 2025.
- Verder zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum.

M

FINANCIËLE WEERBAARHEID EN RISICO'S

Wij brengen ons bestuur aan de hand van een dashboard periodiek op de hoogte van de stand van zaken in onze bedrijfsvoering. We staan dan stil bij de operationele risico's, financiën en ons weerstandsvermogen. De financiële positie ultimo 2023 geeft geen directe aanleiding om in 2024 maatregelen voor te stellen aan ons bestuur.

1: Financiële positie; weerstandsvermogen

In de tabellen wordt de financiële positie verder geduid.

- Weerstandsvermogen: het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate wij in staat zijn financiële tegenvallers in de toekomst op te vangen. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bepaald welke vermogensbestanddelen wij kunnen aanhouden. Deze bestaan uit een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve is nu nog gemaximeerd tot €500.000, dat is 2,0% van de omzet in 2023. Daarnaast kunnen we bestemmingsreserves aanhouden voor kosten die we in de toekomst verwachten. Inhoud en omvang bepaalt het Algemeen Bestuur. In de nieuwe GR wordt voorgesteld om het weerstandsratio als uitgangspunt te nemen. Dit is de verhouding tussen de risico's en het vermogen (+ post onvoorzien). De norm vanuit het IBP is 0,8. Eind 2023 was onze ratio 0,6. Indien het batig saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve, stijgt de ratio naar 76%.

Tabel 28: Weerstandsvermogen en weerstandsratio

Weerstands vermogen x € 1.000	stand 31-12-2023	% omzet
Algemene Reserve	500	2%
- Resultaat boekjaar		
- te bestemmen (na balansdatum)	144	17%
Bestemmingsreserves	213	1%
Totaal	857	
Totale baten (omzet)	24.712	
% omzet	3,5%	

weerstands-ratio	2023	toev. batig saldo
Totaal risico's x € 1.000	1.000	
Post onvoorzien in de begroting	99	
Algemene reserve	500	144
Ratio (vermogen + onvoorzien / risico's)	59,9%	74,3%

2: Risico beoordeling

In deze paragraaf geven we een beeld van de risico's die waren geïdentificeerd in de begroting 2023, en welke zich hebben voorgedaan. We hebben (als ze tegelijkertijd voordoen) de inschatting gemaakt van circa €1,0 miljoen aan risico's voor de bedrijfsvoering. We hebben de risico's verdeeld in vijf categorieën:

1. Exploitatiesaldo

Een saldo in de exploitatie kan ontstaan door het niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen. Nieuw in deze categorie is ook de structurele krappe arbeidsmarkt, waardoor niet aan verplichtingen jegens klanten kan worden voldaan, en er omzetmarge wordt misgelopen.

Verloop in 2023

Vanuit de periodieke prognoses (aan het bestuur) is gebleken dat we achterliepen op de realisatie van de omzet. De marges liepen op tot 2% á 3% van de omzet, circa €0,5 miljoen. Die marges ontstonden door:

- Een groei van het werkaanbod, waardoor er veel extra capaciteit nodig is. Werving en inwerken leidt tot een vertraging in de realisatie van de werkafspraken. Dit was het meest voelbaar bij de projecten. Daar is ook uiteindelijk minder omzet gerealiseerd dan begroot. Daarbij komt dat je voor het extra werk, met name als het incidenteel is, aangewezen bent op externen. Het risico van de meerprijs, heeft zich voorgedaan. Het gaat om €37.000 per fte.
- Ons systeem van Outputfinanciering; uit de analyse over 2023 blijkt dat de gemiddelde prijs van een product uitkomt op €611,- (begroot €740). Er worden meer 'goedkopere' producten dan duurdere geleverd. Er is een disbalans in aantallen, maar ook in bestede tijd per product. Bij een aantal producten is het 'kengetal' (de gemiddelde tijdsbesteding) niet reëel.

"WERKEN EN INWERKEN LEIDT TOT EEN VERTRAGING IN DE REALISATIE VAN DE WERKAFSPRAKEN"

De mitigerende maatregen waren er vooral in de 2e helft 2023; de focus is toen gelegd op de declarabiliteit; indirecte activiteiten zijn lager geprioriteerd.

2. Taakuitvoering

We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk- en imagoprobleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer €2,5 miljoen per jaar. Met een eigen risico.
In 2023 zijn er geen substantiële claims binnen gekomen waarvoor de verzekering is ingezet.

3. Frictiekosten

Ondanks de groei van afgelopen jaren, de krappe arbeidsmarkt en organisatorische turbulentie, is in 2023 weinig frictie ontstaan met financiële consequenties. Partners hebben in 2023 vooral meer taken en opdrachten bij ons neergelegd. Het effect hiervan is al in punt 1 beschreven. Er zijn geen partners die taken weer terug in eigen beheer hebben genomen.
De frictie van personeel dat geen fit meer heeft met ODRA is beperkt gebleven. Er is wel een dotatie gedaan van €0,2 miljoen voor de personeelsvoorziening van eerdere casussen,

4. Niet voldoen aan wet- en regelgeving

Compliancy aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, privacy, Europese -en nationale verordeningen is een algemeen risico. Met name voor de rechtmatigheidsverklaring. We zijn vanaf boekjaar 2023 verplicht om een eigen 'in control-statement' af te geven, waaruit deze rechtmatigheid blijkt. Deze is verderop in de jaarrekening opgenomen.

In 2023 is geconstateerd dat er geen financiële risico's hieruit voortkomen die effect hebben gehad op de exploitatie of begroting 2024. omdat bijvoorbeeld geen wijzigingen zijn doorgevoerd in de belastingplicht (omgevingsdiensten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting).

5. Liquiditeit

Ons werkkapitaal wordt gevormd door vermogen, beschikbare voorzieningen en voorschotten die partners betalen voor onze dienstverlening. Bij uitblijven van betalingen van de voorschotten lopen wij een risico dat we salarissen, loonheffing, premies, BTW en crediteuren te laat betalen. We hebben aan het eind van elk kwartaal een saldo van minimaal twee miljoen euro nodig. We dekken een groot deel van de liquiditeitsbehoefte uit de voorschotten van onze partners, en zijn daarbij afhankelijk van hun betalingsdiscipline. Die is in 2023 sterk verbeterd ten opzichte van 2022.

3: Financiële kengetallen

Tabel 29: Financiële kengetallen

Kengetallen	stand 31-12-2023	stand 01-01-2023
netto schuldquote	3,0%	3,0%
netto schuldquote gecorr. voor verstrekt	0,0%	0,0%
solvabiliteitsrisico	6,3%	7,0%
structurele exploitatieruimte	pm	pm
liquiditeit	410,1%	334,2%
grondexploitatie	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt

Toelichting op tabel 29

Met bovenstaande kengetallen geven we inzicht in de structurele evenwichtigheid en duurzaamheid van onze begroting.

- De netto schuld quotes geven inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van de baten middelen. In de toelichting op de balans zijn de schulden en eigen vermogen gespecificeerd. De schuldquote is gelijk aan 2022. Feitelijk financieren we de lopende verplichtingen met eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het balanstotaal. Het percentage is licht gedaald naar 6,6%.
- Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting maken wij het onderscheid tussen structurele- en incidentele lasten. We hebben geen toezeggingen op een meerjarige omzet, ondanks het aanwezig zijn van wettelijke verplichte basis-milieutaken.
- Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij ODRA niet van toepassing.

4: Financiering, treasury, bankieren

Ons Treasurystatuut is in december 2023 geactualiseerd, te samen met de financiële verordeningen.
Hieronder een toelichting op de kasstromen en het renterisico beheer.

- Externe financieringen: In 2022 zijn we een lening aangegaan ter dekking van de investeringen in de huisvesting. Dit gaat om een 15-jarige lening van €625.000. De afschrijving van de investeringen loopt hiermee gelijk. De investeringen in ICT worden gefinancierd uit onze liquiditeit. Dit gezien de relatief korte looptijd.
- Investeringen in apparatuur meetdienst; Deze worden de komende jaren nog gedekt met het bestemmingsfonds.
- We zijn sinds eind 2013 verplicht deel te nemen aan schatkistbankieren - alle banktegoeden boven drempelwaarde van €1,75 miljoen, die wij met het Ministerie van Financiën hebben afgesproken, worden verplicht gestort op een rekening-courant bij het Ministerie. De overige liquiditeit is onze rekening-courant tegoeden en die hebben we ondergebracht bij de BNG. In de financieringsovereenkomst (juni 2020) met de BNG is een kredietlimiet afgesproken van maximaal één miljoen euro. Sinds oktober 2022 wordt er (weer) rente vergoed over de tegoeden.
- Kasgeldlimiet Fido - in de wet Financiering decentrale overheden (Fido) is een kasgeldlimiet gesteld aan het maximumbedrag waarop wij onze financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd minder dan 1 jaar) mogen financieren. Voor ons is de norm 8,2% van het begrotingstotaal. Wij komen hier niet boven.

N

RECHTMATIGHEIDSVERKLARING DAGELIJKS BESTUUR

1. Vereisten

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Daarnaast geldt dat de ODRA moet voldoen aan een drietal rechtmatigheidscriteria. Dit betreffen:

- Het begrotingscriterium: een verklaring dat alle exploitatieposten binnen de vastgestelde begroting zijn gebleven, inachtneming van gestelde marges (beschreven in de financiële verordeningen en controle protocollen), dan wel expliciet (buiten de begroting om) zijn geaccordeerd door het bestuur.
- Rechtmatig handelen binnen de bestaande wet en regelgeving en verordeningen. Deze betreft met name de rechtmatigheid op inkoop (Europese Aanbesteding), kasbeheer, en loon- en belasting wetgeving.
- Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.; richt zich op niet toegestaane aanwending van eigendommen van ODRA door medewerkers, dan wel misbruik maken van de positie die medewerkers hebben binnen ODRA.

2. Conclusies over 2023

In de bestuursvergadering van december 2023 is het geactualiseerde treasury statuut, de financiële verordening en het controle-protocol vastgesteld. Ze hebben een werking voor heel 2023.

- In het controle protocol is het grensbedrag voor fouten in de jaarrekening bepaald op 1% van de omzet, zijnde €246.000. Voor onzekerheden geldt de grens van 3% van de omzet; €738.000.
- De rapporteringstolerantie is bepaald op €50.000 bij fouten.
- Voor de WNT geldt een marge van €0,-.

Met inachtneming van bovenstaande is het Dagelijks Bestuur van mening:

- Begrotingscriterium - dat de ODRA periodiek het bestuur en de partners heeft geïnformeerd over de voortgang van de exploitatie via een ‘dashboard’ en specifieke partnerrapportages. Dat daarin inzicht is gegeven in de kosten en baten, waarbij de marges van de prognoses expliciet zijn toegelicht, en binnen de marges van onzekerheden zijn gebleven. Er is uiteindelijk een positief exploitatie saldo gerealiseerd, waarmee ODRA wordt gecomplimenteerd. Op basis van de tussentijdse rapportages, met een wat somberder beeld) is tijdig bijgestuurd. In deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties zijn rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
- Rechtmatigheid - alle inkoopcontracten zijn getoetst aan de (Europese) aanbestedingsregels. Het merendeel van de inkoopcontracten betreft inhuur van personeel. Deze worden via het platform ‘Werken in Gelderland’ (WIG) aanbesteed. WIG is een zogenaamde DAS (dynamisch aankoop), dat Europese aanbesteding garandeert. Er is één licentiecontract dat in 2023 opnieuw (Europees) had moeten worden aanbesteed, maar door de verlengingsbepalingen (automatisch tenzij) is dit niet tijdig opgestart. Het contract wordt in 2024 Europees aanbesteed. Betreft €125.000 overwaarde.
- Misbruik - er zijn door het bestuur geen gevallen van misbruik of oneigenlijk gebruik van middelen bekend.

ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 17 april 2024.

De voorzitter,
De heer J. Maouche

De secretaris,
Dhr. R. Vlaander

BIJLAGEN

Bijlage 1: Specificatie per partner

Actuele Begroting en realisatie 2023 per klant (groep)						in euro's x € 1.000		aantallen begroot		Realisatie per klant															
										aantallen		bedragen x € 1.000										taakvelden real. 2023			
Baten per klant x € 1.000	producten aantal x tarief	diensten uren x tarief	Collectieve diensten	Overige baten	totaal baten	Aandeel bouw	aandeel milieu	aantal producten	aantal diensten	real. producten	real. diensten	prod. X tarief	uren x tarief	col. Diensten	div materieel	totaal						bouw		mil / alg	
Arnhem	3.656	1.999	606	141	6.401	3.466	2.935	4.834	21.038	6.203	25.019	€	3.621	€	2.451	€	606	€	80	€	6.759	€	3.115	€	3.644
Doesburg	402	105	47	13	568	381	186	472	1.107	522	1.411	€	423	€	141	€	47	€	-	€	611	€	417	€	194
Duiven	228	124	43	20	415	35	380	291	1.304	262	1.422	€	209	€	146	€	43	€	7	€	406	€	11	€	395
Lingewaard	1.544	1.354	220	80	3.198	1.469	1.729	2.017	14.251	1.765	13.940	€	1.288	€	1.355	€	220	€	76	€	2.940	€	1.037	€	1.903
Overbetuwe	499	432	110	58	1.099	105	993	681	4.545	817	3.967	€	496	€	401	€	110	€	1	€	1.009	€	63	€	946
Provincie regulier & projecten	330	1.720	107	249	2.406	249	2.158	325	18.263	430	10.097	€	398	€	945	€	107	€	380	€	1.830			€	1.830
Provincie Bodemtaken		755			755	333	423		7.950		5.765			€	548			€	-	€	548	€	198	€	350
Provincie Complexe Handhaving		3.601		45	3.646	94	3.552		37.909		40.834			€	1.131			€	23	€	1.154	€	61	€	1.093
Provincie aandachtsbedrijven		1.173		42	1.215	42	1.173		12.348		11.902			€	3.957			€	4	€	3.962			€	3.962
Renkum	854	441	154	41	1.489	834	655	1.163	4.641	1.834	5.630	€	963	€	540	€	154	€	28	€	1.685	€	770	€	914
Rheden	291	173	103	48	615	110	505	707	1.822	844	2.182	€	332	€	229	€	103	€	22	€	685	€	54	€	631
Rozendaal	9	7	17	7	40	10	30	18	78	13	50	€	10	€	8	€	17	€	-	€	36	€	3	€	32
Westervoort	47	31	31	14	123	17	106	67	328	61	211	€	40	€	28	€	31	€	6	€	104	€	4	€	100
Zevenaar	354	269	87	55	765	95	670	495	2.832	457	4.651	€	306	€	464	€	87	€	33	€	890	€	55	€	835
Subtotaal partners	8.213	12.185	1.526	813	22.737	7.241	15.495	11.070	128.416	13.208	127.081	€	8.086	€	12.344	€	1.526	€	661	€	22.617	€	5.788	€	16.829
% van de omzet	53%	79%	10%	5%				*kengetal*	*742*	*kengetal*	*612*		36%		55%		7%		3%				26%		74%
Subtotaal OD's	24	399	114	-0	537	-	502	54	3.955	38	3.971	€	10	€	370	€	110	€	7	€	497	€	65	€	432
Subtotaal derden	-	304	8	-0	312	-	312	-	3.306	-	2.470	€	-	€	297	€	7	€	66	€	370	€	64	€	306
Subtotaal uit balans/overig	-	983	-	-	983	-	1.078	-	10.685	-	12.534	€	-	€	1.046	€	-	€	181	€	1.227	€	-	€	1.227
Totaal klanten	8.237	13.871	1.648	813	24.569	7.241	17.387	11.124	146.362	13.246	146.056	€	8.095	€	14.057	€	1.644	€	915	€	24.712	€	5.917	€	18.794
% van de omzet	47%	80%	9%	5%				*kengetal*	*740*	*kengetal*	*611*		33%		57%		7%		4%				24%		76%

Bijlage 2: Specificatie producten

Productnaam	initiel Taak-veld	actuele bg 2023 getal	tarief	act bg '23	aantal	baten x € 1.000	Realisatie 2023 aantallen	baten	% tov act bg	2022 aantallen 2022	mut '23 tov '22
Programma 1. Vergunningverlening											
Intrekken omgevingsvergunning mba	Milieu	13	€ 1.235		8 €	10	5 €	6	63%	6	17%
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	€ 380		40 €	15	28 €	11	70%	26	-8%
Maatwerk milieu	Milieu	14	€ 1.330		61 €	81	50 €	67	82%	56	11%
Meldingen beh. Besluit bouw en leefomg.	Bouw	1	€ 95		1388 €	132	1.688 €	160	122%	1.469	-15%
Meldingen mba	Milieu	10	€ 950		464 €	441	393 €	373	85%	394	0%
Omgevingsvergunning BRIKS cat 1/gevolgklasse 1	Bouw	9	€ 855		1778 €	1.520	1.765 €	1.509	99%	1.490	-18%
Omgevingsvergunning BRIKS cat 2/gevolgklasse 2	Bouw	23	€ 2.185		513 €	1.121	364 €	795	71%	492	26%
Omgevingsvergunningen milieubelastende act.	Milieu	22	€ 2.090		51 €	107	25 €	52	49%	33	24%
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	€ 1.045		175 €	183	176 €	184	101%	183	4%
Subtotaal vergunningen		8,5	€ 806,0		4.478 €	3.609	4.494 €	3.158	87%	4.149	37%
aandeel bouw			aandeel bouw		3.719 €	2.788	3.845 €	2.475	78%	3.477	84%
aandeel milieu/alg			aandeel milieu		759 €	821	649 €	682,2	22%	278	7%
Programma 2. Toezicht en Handhaving											
Controle Alcoholwet	Milieu	5	475		30 €	14	46 €	22	153%		
Controle asbest/sloop	Bouw	9	€ 855		229 €	196	249 €	213	109%	230	-8%
Controle BRIKS / gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	€ 2.185		244 €	533	164 €	358	67%	202	19%
Controle BRIKS / gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	€ 4.560		89 €	406	51 €	233	57%	64	20%
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	€ 760		1267 €	963	1.251 €	951	99%	1.379	9%
Handhavingscontrole	Milieu	10	€ 950	€	109,0 €	104	287 €	273	263%	116	-147%
Hercontrole milieu	Milieu	6	€ 570		642 €	366	433 €	247	67%	429	-1%
Klachtbehandeling	Milieu	2	€ 190		2006 €	381	3.991 €	758	199%	2.907	-37%
Prev. milieutoezicht	Milieu	9	€ 855		1.691 €	1.446	1.633 €	1.396	97%	1.548	-5%
Prev. milieutoezicht - RIO	Milieu	9	€ 855		€	-	9 €	8	0%	4	-125%
Projectcontrole - WNB	Milieu	9	€ 855		€	-	121 €	103	0%	45	-169%
Rapp.verpl. overig	Milieu	4	€ 380		219 €	83	185 €	70	84%	176	-5%
Toez. vuurwerkev.	Milieu	12	€ 1.140		120 €	137	94 €	107	78%	100	6%
Projectcontrole	Milieu	11	€ 1.045				118 €	123	0%		
Hercontrole milieu - ENE	Milieu	6	€ 570				96 €	55	0%		
Contr. act. in of op bodem	Milieu	1	€ 95				24 €	2	0%		
subtotaal toezicht & handhaving		7,3	€ 696,4		6.646 €	4.628	8.752 €	4.919	106%	7.215	63%
aandeel bouw					1.829 €	2.098	1.715 €	1.755	36%	1.887	26%
aandeel milieu & algemeen					4.817 €	2.531	7.037 €	3.164,7	64%	5.328	74%
Totaal producten		8,1	€ 740,5		11.124 €	8.238	13.246 €	8.077		11.364	
aandeel bouw					5.548 €	4.886	5.560 €	4.230	52%	5.364	47%
aandeel milieu & algemeen					5.576 €	3.352	7.686 €	3.846,9	48%	5.606	49%

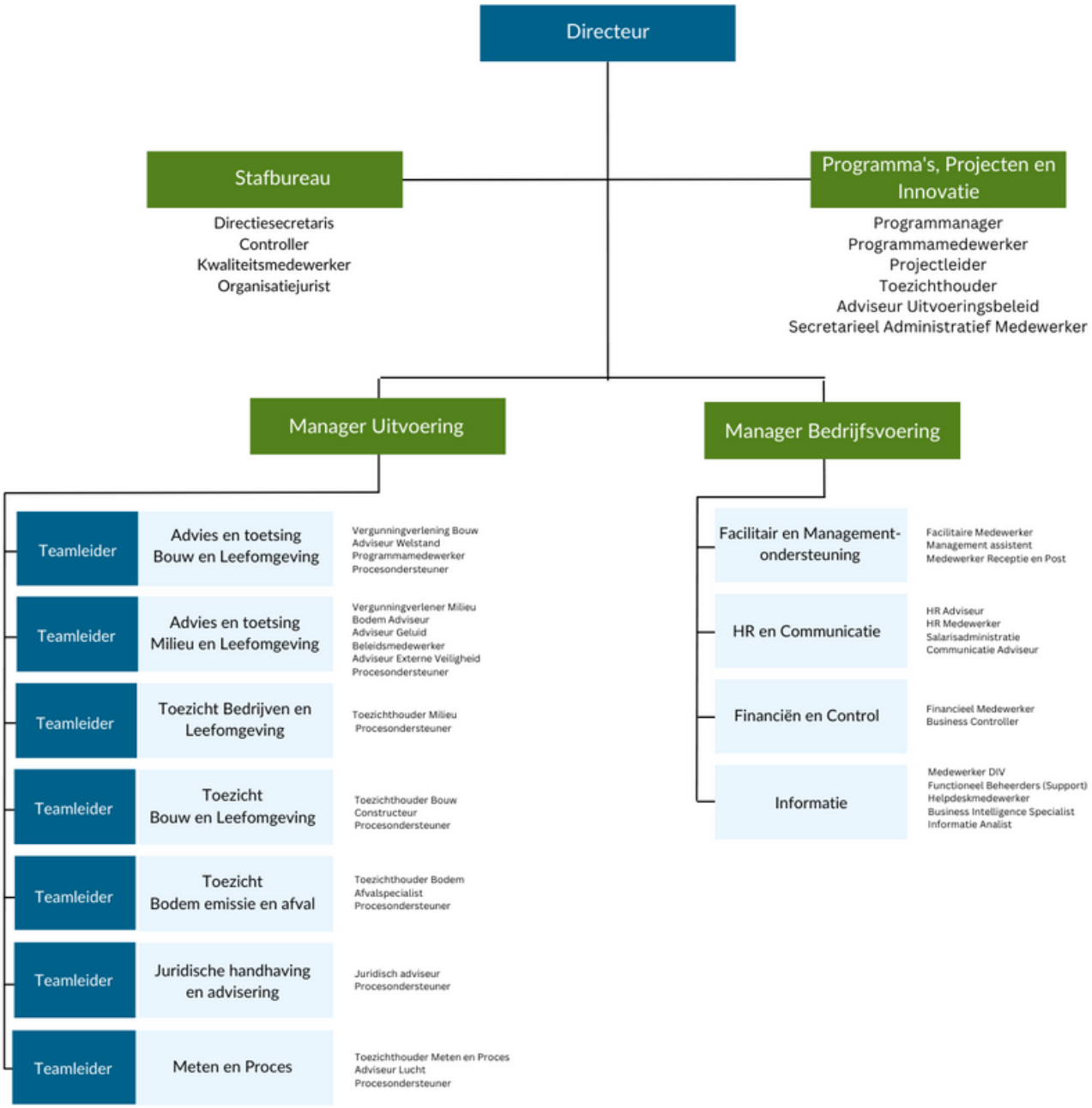
Bijlage 3: Specificatie diensten

		actuele bg '23		Realisatie 2023		realisatie '22	
	taakveld	aantallen	bedrag x € 1.000 ad 95 p/u	aantal uren	baten	aantal uur	baten
Programma; Vergunningen							
Advies omgevingskwaliteit	Bouw	1.671	€ 159	2.936	€ 279		
Advies omgevingsverg. en meldingen mba	Milieu	607	€ 58	594	€ 56	681	€ 62,6
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	3.137	€ 298	4.317	€ 408	4.456	€ 409,7
Begeleiden initiatief milieu	Milieu	1.022	€ 97	695	€ 66	645	€ 59,3
Beoordelingen Bbl	Bouw	2.040	€ 190	1.439	€ 135	1.499	€ 137,8
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	2.312	€ 220	5.404	€ 513	5.180	€ 476,5
Omgevingsverg. BRIKS cat 3 /gevolgklasse 3	Bouw	660	€ 63	556	€ 53	1.945	€ 178,9
Omgevingsvergunning compl. Bedrijven	Milieu	2.509	€ 238	2.200	€ 209	2.051	€ 188,5
Subtotaal vergunningen		**13.958**	**€ 1.322**	**18.141**	**€ 1.719**	**16.457**	**€ 1.513**
aandeel bouw		7.508	€ 710	9.248	€ 874	7.900	€ 726
aandeel milieu/alg		6.450	€ 613	8.893	€ 845	8.557	€ 787
Programma 2. Toezicht en Handhaving							
Bestuursdwang uitvoeren	Algemeen	250	24	9	€ 1	32	€ 2,8
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu	666	63	afgerekend als product			
Contr. best. bouw en RO	Bouw	4.581	435	6.470	€ 376	4.194	€ 385,4
Controle bodemsanering	Milieu	5.818	551	4.823	€ 457	6.210	€ 571,2
Controle complex bedrijf	Milieu	9.399	892	11.271	€ 1.023	11.631	€ 1.069,8
Contr. grav. i/bodem o/IW	Milieu	2.790	263	4.600	€ 436	4.744	€ 436,2
Handh.besl. nemen	Algemeen	10.694	1.016	13.476	€ 1.280	10.776	€ 991,1
Handhavingscontrole - PCH	Milieu	670	64	710	€ 67		
Hercontrole milieu PCH	Milieu	1.410	134	1.184	€ 112		
Jur. exp. handhaving	Algemeen	4.782	454	5.626	€ 534	5.479	€ 503,8
Keten- en data gedreven toezicht - PCH	Milieu	795	76	1.153	€ 110		
Klachtbehandeling - PCH	Milieu	2.028	193	1.147	€ 109		
Preventieve controle mba - PCH	Milieu	657	62	4.013	€ 381		
Projectcontrole - ENE	Milieu	8.379	790	587	€ 56	3.454	€ 317,6
Rapp.verpl. EPRTR	Algemeen	1.289	122	1.217	€ 115	1.205	€ 110,7
Rapportageverplichting overig - PCH	Milieu	1.572	149	1.518	€ 144		
Rapp.beh. meld. ong. voorv.	Milieu	1.524	145	558	€ 53	602	€ 55,2
Strafrecht - PCH	Milieu	600	57	1.104	€ 105		
Transportcontrole	Milieu	0	0	430	€ 41	191	€ 17,5
Subtotaal toezicht		**57.904**	**€ 5.490**	**59.896**	**€ 5.640**	**56.869**	**€ 5.229**
aandeel bouw		4.581	€ 435	6.470	€ 615	4.194	€ 385
aandeel milieu/alg		53.323	€ 5.055	53.426	€ 5.025	52.675	€ 4.843
Programma 3. Advies							
Adviesrapport leefomgeving	**Milieu**	10.073	956	10.577	€ 1.004	**10151**	**933,547**
Adviesrapport leefomgeving - A15	Milieu			8	€ 1	4	€ 0,3
Adviesrapport leefomgeving - GUO	Milieu			767	€ 73	1.056	€ 97,0
Adviesrapport leefomgeving	Milieu					805	€ 74,0
Afhandeling Woo-verzoeken	Algemeen	670	64	410	€ 39		
Beoordeling saneringsevaluatie	Bouw	3.505	333	2.085	€ 198	3.950	€ 363,4
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	8.373	790	7.964	€ 752	7.116	€ 654,4
Meten luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	1.765	168	1.892	€ 179	-2	€ -
Meetadvies lucht						1.481	€ 136,3
divers		0	0			119	€ -
Subtotaal advies		**24.386**	**€ 2.310**	**23.703**	**€ 2.245**	**24.680**	**€ 2.259**
aandeel bouw		3.505	€ 333	2.085	€ 198	3.950	€ 363
aandeel mil. & alg		20.881	€ 1.977	21.618	€ 2.047	20.730	€ 1.896
Programma 5. Algemeen en Projecten							
Beleids- en best.onderst.	**Algemeen**	3.614	343	3.006	€ 286	2.234	€ 205,4
Beleids- en best.onderst. - RIO	Algemeen			18	€ 2		
Detachering	Algemeen	3.096	288	3.765	€ 349	1.829	€ 180,9
Externe communicatie	Algemeen			613	€ 58	1.050	€ 96,4
Faciliteren part.traject	Milieu	470	45	234	€ 22	593	€ 54,5
Meewerken aan programma of project	Algemeen	15.750	1.478	11.883	€ 1.114	13.773	€ 1.190,5
Inzet toezichthouders	Milieu					433	€ 39,8
Kennisontwikkeling	Algemeen					3.756	€ 345,4
Omgevingsscans	Milieu					953	€ 87,7
Partn.spec. werkafspr.	Algemeen	977	93	1.416	€ 134	373	€ 34,2
Partn.spec. werkafspr. - ASB	Algemeen						
Progr.- en proj.man.	Algemeen	16.834	1.594	11.210	€ 1.059	9.563	€ 918,0
Werkzaamheden projecten (spuk ed.)		9.754	909	8.718	€ 751	0	€ -
AUB/omg. Wet/circulair/diversDivers					€ 109		
Subtotaal projecten		**50.495**	**€ 4.749**	**44.316**	**€ 4.234**	**34.557**	**€ 3.153**
aandeel bouw							
aandeel mil. & alg		50.495	€ 4.749	44.316	€ 4.234	34.557	€ 3.153
Totaal diensten (in uren)		**146.743**	**€ 13.871**	**146.056**	**€ 13.838**	**132.563**	**€ 12.154**
aandeel bouw		15.594	€ 1.478	17.803	€ 1.687	16.044	€ 1.475
aandeel mil. & alg		131.149	€ 12.393	128.253	€ 12.151	116.519	€ 10.679

Bijlage 4: Specificaties productie/ bestedingen gezamenlijke diensten en projecten

Projecten en geamenlijke diensten x € 1.000	ini bg 2023	act. Bg 2023 = bijdrage partners	Omzet	uren	real. Mat kst	tot kosten	overige bekostiging	saldo kst min bijdragen	Toelichting
Project omgevingswet	129	133	251	2.642		251	80	38	
Programma energie	138	143	173	1.820		173		30	
Circulaire economie	46	48	81	853		81	20	14	
GUOV	23	24	29	300		29		5	
Gezam. algemeen deel projecten	**336**	**347**	**533**	**5.615**	**0**	**533**	**100**	**87**	
Beheer kaarten/zones/data	167	173	432	4.553	84	516	ook door od's	343	bekosting uit innovatie
Keten en data gedreven toezicht	244	177	205	2.159		205		29	deels uit innov mid.
Klantadvies milieu	65	67	13	133		13		-55	
Ontwikkeling strafrecht	202	152	217	2.281		217		65	
Piketdienst abonnement	107	110	85	893	2	87		-23	
Omzetting mba's			0			0	11	-11	uit balans
Alg. uitvoeringsbeleid AUB			137	1.438		137	137	0	
Innovatie	100	103	81	849	15	95	46	-54	
Gezam. alle partners	**886**	**782**	**1.169**	**12.304**	**100**	**1.269**	**193**	**294**	
Klantadvies briks	368	397	498	5.238	6,1	504		107	
						0		0	
Gezam. Bouw-partners	**368**	**397**	**498**	**5.238**	**6**	**504**	**0**	**107**	
Overige klanten									
OD's: keten en data gedreven toezi	110	110	0			0		-110	
- transport controles			40	430		40		40	
Gem. Beheer kaarten/zones/data	8	8	0			0		-8	montferland
Totaal-generaal	**1.708**	**1.644**	**2.200**	**23.157**	**107**	**2.306**	**293**	**370**	

Bijlage 5: Organogram ODRA

deJong&Laan

Pascalweg 2
6662 NX Elst
0481-463534

elst@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken 2023, op pagina 4 tot en met 41 (katern 2), opgenomen jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

• geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
• zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit*:*

1 de balans per 31 december 2023;
2 het overzicht van baten en lasten over 2023;
3 de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 27, katern 2); en
5 de rechtmatigheidsverantwoording (pagina 35, katern 2).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2023 vallen, alsmede volgens de voorschriften vanuit de kadernota rechtmatigheid (van de commissie BBV) aangaande de rechtmatigheidsverantwoording. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

D e Jong & Laan Controle B.V., gevestigd te Vroomshoop, KvK 06054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK onder nr. 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

ISO 27001:2017 Gecertificeerd door Brand Compliance
SRA
GGi INDEPENDENT MEMBER

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 246.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Op basis van hoofdstuk 4 van de
Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 hebben wij bij de controle van de SiSa-verantwoording dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen relevant zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren en ook kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico op frauduleuze verslaggeving ten aanzien van de nauwkeurigheid van de verantwoording van baten en lasten van aanvullende activiteiten
De omgevingsdienst ontvangt naast de vaste bijdragen voor de uit te voeren begrote taken overige bijdragen van het Rijk, provincies en deelnemende gemeenten, al dan niet via vooruitbetalingen. Met de overige bijdragen kan het jaarresultaat beïnvloed worden door de uit deze bijdragen voortvloeiende baten en hiermee samenhangende lasten niet aan de juiste verslaggevingsperiode toe te rekenen, dit met het doel om de realisatie beter aan te laten sluiten bij de begroting.

Wij hebben aandacht besteed aan dit risico door het vaststellen van de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het opstellen van de begroting, factureren van de bijdrages, het aangaan van inkoopverplichtingen en het autoriseren van de inkopen, het genereren en verwerken van journaalposten, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen.

Voorts hebben wij door middel van data-analyse een analyse uitgevoerd op de wijze waarop de omzet- en kostenboekingen tot stand komen en cijferanalyses uitgevoerd op de afwijkingen tussen de realisatie en de definitieve begroting over het boekjaar. Naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat de boekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke bijdragen en lasten in het betreffende boekjaar, door vergelijking van verantwoorde bedragen met informatie over toegekende bedragen, opdrachtovereenkomsten en andere onderliggende informatie en ook andere informatie verkregen in de controle, waaronder de programmaverantwoording en rapportages aan de deelnemers. Als onderdeel van onze data-analysewerkzaamheden hebben wij de aansluiting tussen de bankmutaties en de verantwoording hiervan in de financiële administratie vastgesteld, waaronder een aansluiting tussen de ontvangen gelden en de verantwoorde baten en een aansluiting tussen uitgaande gelden en de verantwoorde lasten. Hierbij is ook informatie betrokken uit het volgende boekjaar om door middel van een voortgezette controle op inkopen en betalingen vast te stellen dat lasten in het juiste boekjaar zijn verantwoord.

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen die duiden op frauduleuze verslaggeving ten aanzien van de verantwoording van baten.

Frauderisico's die leiden tot onrechtmatige lasten

Als gevolg van tekortkomingen in de administratieve organisatie en interne beheersing in het inkoopproces onderkennen wij het risico dat onrechtmatige facturen in de administratie worden verwerkt en worden betaald. Daarbij zien wij een specifiek onrechtmatigheidsrisico dat Europese aanbestedingsregels bewust niet worden nageleefd. Door dezelfde diensten bij meerdere aanbieders onder te brengen, waardoor de omvang van dienstverlening per aanbieder beneden de aanbestedingsnorm blijft, of door opdrachten in meerdere losse overeenkomsten vast te leggen, is het mogelijk om diensten, die naar verwachting boven de aanbestedingsnorm uitkomen, buiten de aanbestedingsprocedure om te contracteren.

Wij hebben aandacht besteed aan dit risico door het vaststellen van de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de processen met betrekking tot het aangaan van inkoopverplichtingen (waaronder de aanbestedingsprocedure), autoriseren van de inkopen, autoriseren van betalingen en het genereren en verwerken van journaalposten, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen.

Voorts hebben wij door middel van data-analyse een analyse uitgevoerd op de wijze waarop bankmutaties en kostenboekingen tot stand komen en cijferanalyses uitgevoerd op de in het boekjaar verantwoorde lasten in vergelijking tot de begroting en voorgaand jaar. Naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat boekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke lasten in het betreffende boekjaar en detailcontroles op bankmutaties gericht op bijzonderheden zoals meerdere namen per bankrekeningnummer, meerdere rekeningnummers per naam en controles op specifieke bankrekeningnummers. Onderdeel van deze controlewerkzaamheden was het beoordelen van de totale kosten per leverancier over een periode van 4 jaar om de totale omvang van dienstverlening te bepalen en het uitvoeren van detailcontrole op onderliggende contracten van kosten boven de aanbestedingsnorm, om te toetsen of aanbesteding (juist) heeft plaatsgevonden.

Controleaanpak veronderstellingen over financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden met betrekking tot het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij, rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole groot € 246.000, een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

• Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.
• Het kennis nemen van de primaire begroting voor het aankomende jaar teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen van de gemeenschappelijke regeling door de deelnemers.
• Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na balansdatum tot aan het opmaken van de jaarrekening.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risicoparagraaf. Overeenkomstig de gemeenschappelijke regeling worden gerealiseerde resultaten verrekend met de deelnemende gemeenten. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij vanuit dat perspectief passend voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording de verplichte paragrafen en overzichten, alsmede bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
• met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
• alle informatie bevat die op grond van het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepaling van en krachtens de WNT.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de Gemeenschappelijk Regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de Gemeenschappelijk Regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Gemeenschappelijk Regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur, het controleprotocol WNT 2023, de voorschriften vanuit de kadernota rechtmatigheid (van de commissie BBV) aangaande de rechtmatigheidsverantwoording, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

• het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
• het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen;
• het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
• het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, 09 april 2024

De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA

Omgevingsdienst
Regio Arnhem